

5 Aruba

SDG Aruba lanceert nieuwe bewustmakings-campagne en website

8 Economie

Benzineprijs stijgt naar record door duurdere olie

10 Wereld

Groot-Brittannië zet leger op stand-by vanwege brandstofcrisis

12 Sport

Mijlpaal voor Ozzie Albies

Minister Oduber in brief aan CAft: Toch eigen bijdrage ziektekosten en versobering medicijnenlijst

ORANJESTAD — Er komt een eigen bijdrage voor verzekerden bij de Algemene Ziektekosten Verzekering (AZV). Dat geeft zowel de minister-president als de minister van Volksgezondheid aan. Hetzelfde geldt voor de lijst met geneesmiddelen die vergoed worden. Die lijst zal versoerd moeten worden. De liquiditeitssteun aan Aruba is tot eind oktober opgeschort. Aruba voldoet onder meer niet aan de opgelegde bezuiniging van 60 miljoen op de AZV. De komende maand zal het Land helderheid moeten verschaffen over de bezuinigen die het voor ogen staat en vertrouwen wekken in de te nemen maatregelen.

De discussie over de bezuinigen op de AZV wordt al enige tijd gevoerd tussen het College Aruba financieel toezicht (CAft) en de Arubaanse regering. De *Amigoe* is in het bezit van een brief van Volksgezondheidsminister Dangui Oduber (MEP) van 3 augustus aan het CAft, waarin hij aangeeft hoe Aruba zal gaan voldoen aan de gevraagde bezuiniging. Tot nu toe bestaan de bezuinigen voornamelijk uit een korting van 5,5 procent op de declaraties van zorgverleners. Daarnaast is er op dit moment sprake van uitgestelde zorg.

Eigen bijdrage

Op korte termijn worden aan het bezuinigingspakket twee maatregelen toegevoegd. Wie een beroep doet op zorg van specialisten, labtesten laat uitvoeren of naar de fysiotherapeut gaat zal hiervoor een eigen bijdrage moeten betalen, geeft de minister aan. De discussie over die eigen bijdrage speelt al enige tijd en zorgde in de woorden van Oduber voor 'maatschappelijke onrust'. Politiek gezien was deze maatregel volgens hem moeilijk te verkopen

tijdens de pandemie en de inkomensachteruitgang van veel Arubanen. Ook minister-president Evelyn Wever-Croes (MEP) heeft zich in het verleden in deze zin uitgesproken over de invoering van de eigen bijdrage. "Die eigen bijdrage zal gepaard moeten gaan met een sociaal vangnet", herhaalde zij tijdens haar persconferentie van gisteren. Wie een klein inkomen heeft, mag er niet de dupe van worden. Met dat vangnet "zal nader maatschappelijk draagvlak worden gecreëerd om de maatregel alsnog op korte termijn in te voeren", schrijft minister Oduber in zijn brief.

De bestaande wetgeving voor de AZV voorziet niet in een eigen bijdrage. Daarvoor is een aanpassing nodig, maar Oduber meldt aan het CAft dat de werkzaamheden hiervoor reeds in gang zijn gezet.

Vergoeding medicijnen

Het bezuinigingspakket dat Oduber aan het CAft voorstelt, bevat ook een versobering van de lijst met medicijnen die door de AZV vergoed worden. Die maatregel is op 1 april al ingevoerd, maar

bleek niet houdbaar in dit verkiezingsjaar. "Ook deze maatregel ligt gevoelig in de maatschappij en stuitte op veel weerstand", laat hij weten. Per 1 mei is de maatregel daarom ingetrokken door de vorige regering, maar in het bezuinigingspakket dat de regering nu voor ogen staat, is het weer opgevoerd. Het zal betekenen dat men in sommige gevallen zal moeten betalen voor medicijnen die nu nog gratis verstrekt worden. Ook deze voorgenomen maatregel werd door de minister-president in de persconferentie bevestigd.

Lange termijn

Het totaal van de bezuinigingen komt dit jaar uit op 40 miljoen florin, geeft Oduber in de brief van 3 augustus aan, mits de beide hierboven genoemde maatregelen worden ingevoerd. Dat is niet het door het CAft beoogde bedrag van 60 miljoen, maar de minister geeft aan dat andere maatregelen in voorbereiding zijn die wel meer besparingen opleveren, zij het niet op korte termijn. Een betere samenwerking tussen de beide ziekenhuizen, HOH en ImSan, zal moeten leiden tot besparingen en de minister ziet ook mogelijkheden tot beperking van de kosten in wat hij noemt het 'apotheecklandschap' en het 'laboratoriumlandschap'. In zijn visie is er sprake van overcapaciteit bij de apotheken, waardoor onnodige kosten worden gemaakt. Hij wil laten onderzoeken hoe men hier de besparingsmogelijkheden maximaal kan benut-

ten. Overcapaciteit is er ook bij de laboratoria op Aruba. Technologische ontwikkelingen hebben volgens hem de kostprijs van laboratoriumonderzoeken aanzienlijk verlaagd. "Het is cruciaal om de tarieven van particuliere laboratoria onder de loep te nemen en concrete maatregelen te treffen."

Fysiotherapie en mondzorg

Tot slot kondigt de minister andere maatregelen aan die de AZV-verzekerden direct zullen merken. Hij wil, in navolging van het Nederlandse model, de aanspraken op fysiotherapie en tandartsenzorg "niet meer vergoeden, dan wel aanzienlijk beperken."

Ook hiervoor is aanpassing van de wet- en regelgeving nodig en de Arubaanse verzekeringssector zal tijd nodig hebben om zich voor te bereiden op het aanbieden van aanvullende pakketten. Ook in dit geval heeft hij oog voor de kwetsbaren en minder draagkrachtigen. "Daarnaast moet worden onderzocht hoe noodzakelijke fysiotherapie en mondzorg geborgd kan worden voor de kwetsbaren die dermatenormoed zijn dat een verzekering niet mogelijk is."

De minister heeft de hoop dat met het doorvoeren van deze structurele maatregelen de ad-hoc genomen maatregelen afgebouwd kunnen worden. Dat zou dan met name gelden voor de huidige 5,5 procent korting op de declaraties van zorgverleners.

Boek voor 18e verjaardag Prinses Catharina-Amalia

Prinses Amalia en Claudia de Breij. Copyright: RVD - H.K.H. de Prinses van Oranje

DEN HAAG — Ter gelegenheid van de achttiende verjaardag van Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Catharina-Amalia, Prinses van Oranje, op 7 december 2021 heeft schrijver, cabaretier en zangeres Claudia de Breij een persoonlijk boek geschreven op basis van ontmoetingen met de prinses. Het boek is bedoeld om de lezers kennis te laten maken met de beoogd troonopvolger. Het boek 'Amalia' wordt uitgegeven door Uitgeverij Pluim en verschijnt half november.

Voor het boek heeft Claudia de Breij in de zomer van 2021 enkele gesprekken gevoerd met de prinses over onder meer haar schooltijd, haar liefde voor muziek en wat het koningschap en haar toekomstige rol nu voor haar betekenen. De prinses heeft Claudia de Breij onder andere meegenomen naar het Koninklijk

Staldepartement om over haar passie voor paarden en de paardensport te vertellen. Het boek vormt een weerslag van de gesprekken en een indruk van de auteur. Ook bevat het boek beeldmateriaal uit het privé-archief van de prinses. 'Amalia' verschijnt in lijn van traditie van eerder verschenen boeken over de beoogde troonopvolgers

ter gelegenheid van hun achttiende verjaardag. Zo publiceerde Renate Rubinstein in 1985 het boek 'Alexander' en Hella Haasse in 1955 'Portret van Prinses Beatrix'. Claudia de Breij (1975) maakt theater, muziek en boeken. Van haar hand verschenen onder meer 'Neem een geit' en 'Lang leve ons'. Ze won in 2010 de Poëlifinanciering met haar cabaretprogramma 'Hete vrede' en is sinds 2015 drager van de Louis Davidsring, een Nederlandse onderscheiding op het gebied van kleinkunst. Dit najaar staat ze met haar voorstelling 'Hier ben ik' in Koninklijk Theater Carré.

Remkes: Traditionele minderheidsconstructie niet mogelijk

DEN HAAG — Informateur Johan Remkes ziet momenteel geen mogelijkheden om een 'traditionele minderheidscoalitie' te vormen. Dat schrijft Remkes in een brief over de voortgang van de formatie.

Remkes wil morgen met negen partijen verder praten: VVD, D66, CDA, PvdA, GroenLinks, ChristenUnie, Volt, SGP en Fractie Den Haan.

Geen doorbraak in formatieoverleg

Johan Remkes had als opdracht om een minderheidskabinet te onderzoeken, nadat opties om een bredere coalitie te vormen waren misgelopen. Na een week stilstand in de formatie, had Remkes giste-

ren de balans op willen maken. VVD, D66 en CDA zijn er na urenlange overleg nog niet uitgekomen hoe het verder moet met de vorming van een nieuwe regeringscoalitie, meldde Remkes gisteravond. Volgens de VVD-prominent is het gesprek tussen de drie partijen in een aantal opzich-

ten nog niet geëindigd. Over een minderheidskabinet wilde hij nog niets zeggen. "Wij trekken woensdag definitieve conclusies. Er gaat in ieder geval één ding niet gebeuren: terug naar de varianten die onder mijn voorganger als informateur hebben gecirculeerd. Dat gaan we niet doen."

Zuid-Korea: Noord-Korea vuurt projectiel af in zee

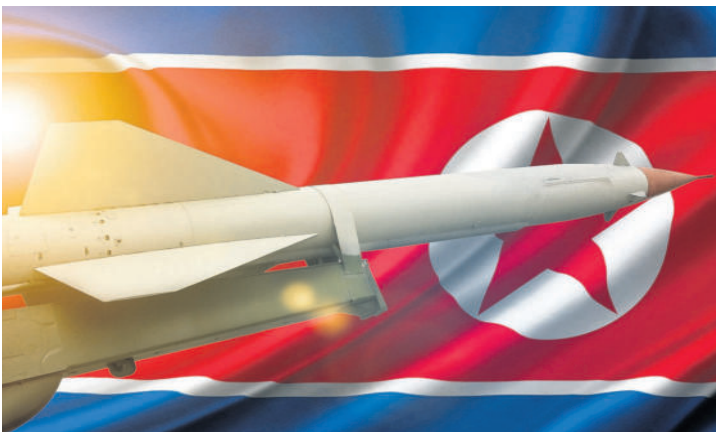

Foto: Shutterstock

SEOUL — Noord-Korea heeft opnieuw ten minste één ongeïdentificeerd projectiel in zee afgevuurd, meldt het Zuid-Koreaanse leger vandaag aan persbureau Yonhap.

Er zijn geen verdere details bekendgemaakt. VN-resoluties verbieden de zelfverklaarde kernmacht Noord-Korea ballistische raketten

te testen, maar het land trekt zich daar weinig van aan.

Noord-Korea is onderworpen aan strenge internationale sancties vanwege zijn kernwapenprogramma. De Zuid-Koreaanse president Moon Jae-in noemde de test van twee ballistische kortereafstandsraketten door het land medio september een 'provocatie'.

Thunberg hekelt 'inactieve' overheden bij opening jeugdklimaatop

MILAAN — De Zweedse activiste Greta Thunberg heeft bij een jeugdklimaatop in Milaan kritiek geuit op 'dertig jaar inactiviteit' door overheden tegen klimaatverandering. Volgens haar hebben wereldleiders toekomstige generaties 'verdrinken in lege woorden en valse beloftes', zei ze bij de opening van de top Youth4Climate.

Foto: Shutterstock

daarbij toespraken van wereldleiders uit voor onnozel gebrabbel. Haar woorden werden onthaald met applaus van het publiek. Later in de week zullen ook de premier van Italië, Mario Draghi, en zijn Britse ambtsge-

noot Boris Johnson de deelnemers van de jeugtop te woord staan. De burgemeester van Milaan, Giuseppe Sala, was vandaag aanwezig bij het evenement.

Het driedaagse jeugdevenement vindt plaats in aanloop naar de klimaatop COP26, die in november plaatsvindt in Glasgow. Ongeveer vierhonderd jonge deelnemers uit bijna tweehonderd landen zijn naar de top gekomen. Deze week vindt in Milaan ook de 'Pre-COP' plaats, waarbij klimaatministers samenkomen voor voorbereidende gesprekken voor de

top. Gedurende de week werken de jongeren aan voorstellen voor klimaatinitiatieven, die zij aan het einde van de week indienen bij de deelnemers van de Pre-COP.

Op de COP26 in november komen wereldleiders samen om de opwarming van de aarde en de aanpak ervan te bespreken. De top wordt gezien als de belangrijkste klimaatop sinds de conferentie van Parijs uit 2015. De wereldleiders zullen onder meer praten over de doelen die werden opgesteld in Parijs, zoals het inperken van de opwarming van de aarde.

Rutte vindt het verschrikkelijk hoe het gelopen is met Keijzer

DEN HAAG — Demissionair premier Mark Rutte baalt zelf ook van het ontslag van staatssecretaris Mona Keijzer van Economische Zaken. "Ik vind het verschrikkelijk hoe het allemaal gelopen is", zegt hij tijdens het vragen uur in de Tweede Kamer, waarin hij tekst en uitleg moet geven over de kwestie.

CDA'er Keijzer werd zaterdag ontslagen nadat zij in een interview afstand had genomen van het coronabeleid van het kabinet. Rutte kon niet anders, zegt hij. Er

is volgens hem 'best ruimte' om het in het openbaar te hebben over 'kleurschakeringen' in de discussies binnen het kabinet. "Maar dit ging echt veel verder." Het was

'niet mogelijk om op die manier met haar in het kabinet door te gaan.'

Rutte wijst erop dat over de bredere toepassing van het coronatoegangsbewijs, waar Keijzer zich tegen uitsprak, al 'lange debatten' zijn gevoerd. De maatregel komt er op advies van het Outbreak Management Team en kan rekenen op steun van een

Kamermeerderheid. Boven dien verscheen het interview met Keijzer op de dag dat de coronapas werd ingevoerd als toegangsbewijs in de horeca, bij evenementen en andere activiteiten. Het interview ondermijnde het draagvlak van de maatregel.

Volgens de premier heeft hij ook niet in strijd gehandeld met het reglement van de

ministerraad. Het is in overeenstemming met de 'gevoelens van de ministerraad' door het overleg met de drie vicepremiers en de minister van Economische Zaken over de zaak, aldus Rutte. "Dat is vergelijkbaar met de benoeming van bewindslieden. Als zij worden benoemd, doen we dat ook niet in een besluit van de ministerraad als geheel."

Ministers geven inzage in cv's

ORANJESTAD — Elke minister zal zijn of haar curriculum vitae (cv) openbaar maken zodat iedereen kennis kan nemen van de kwaliteiten waarover ze beschikken om hun werk goed te doen. Ook komt er een openbare vergadering in de Staten waarbij vragen kunnen worden gesteld over het formatie- en benoemingsproces. Dat verklaarde premier Evelyn Wever-Croes (MEP) gisterochtend tijdens een persconferentie in het bestuurskantoor.

De premier sprak de hoop uit dat met het inzage geven in de cv's de rust rondom de ministerbenoemingen terugkeert. Vanuit de oppositie is geklaagd dat die benoemingen niet transparant zouden zijn verlopen, doordat de Staten geen inzage hebben gekregen in zowel de cv's van de ministerkandidaten als de resultaten van de screening waar de inmiddels beëdigde ministers aan zijn onderworpen. Die beëdiging door de gouverneur op maandag 20 september kon dan ook niet op steun rekenen van de voltallige oppositie. De premier erkende gisteren dat er weinig dialoog is geweest met de oppositie

vanaf het moment dat het formatieproces gaande was. Accion21-fractie leider in de Staten Miguel Mansur verzocht de minister-president én de minister van Integriteit Ursell Arends vorig week al zo snel mogelijk de cv's en de resultaten van de screening van de pas beëdigde ministers te delen met de Staten. De premier verklaarde gisterochtend dat dit nog nooit is gebeurd en dat zij als formateur een wettelijke geheimhoudingsplicht heeft rond de informatie die tijdens de screening naar boven komt.

Mansur stelde vorige week dat het parlement in het verleden alle cv's en resul-

taten van de screening van enkele kandidaat-ministers ontving. Maar ook Staten-voorzitter Edgard Vrolijk liet vorige week desgevraagd aan de *Amigoe* weten dat dat 'noot eerder gebeurd' is. Hij vertelde dat screening gebeurt op basis van een Landsbesluit uit 2013 en dat de formateur de resultaten van de onderzoeken met de gouverneur bespreekt. "Van deze bespreking wordt een verslag gemaakt en gezonden naar de formateur. En alle gesprekken en correspondentie tussen gouverneur en formateur en formateur en kandidaat zijn vertrouwelijk. Over de inhoud worden geen mededelingen aan derden gedaan", aldus Vrolijk.

Mansur: niet tevreden
De premier kondigde gisteren enkel aan dat de ministers hun cv's beschikbaar stellen. Over de resultaten van de screening sprak ze niet.

Statenlid Mansur reageert desgevraagd niet tevreden te zijn met de toezegging van de premier. Hij geeft aan de resultaten van de screening van tenminste twee ministers te willen zien, die van minister Rocco Tjon (MEP) van Justitie en Sociale Zaken en minister van Onderwijs en Sport Endy Croes (MEP). Tjon is volgens hem beschuldigd van kindermisbruik, Croes van het bezwangeren van een minderjarige en Endy Croes heeft bovendien volgens hem nog een zaak lopen tegen Lotto Pa Deporte en Ernst & Young (EY).

Met de toezegging voor de openbare vergadering antwoordt de minister-president op een verzoek van Statenlid Hendrik Tevreden (MEP). Een datum voor deze vergadering is nog niet gepland. De premier benadrukt dat hiervoor een moment geprikt wordt dat alle Statenleden aanwezig kunnen zijn.

Klimaatverandering treft kinderen onevenredig hard

BRUSSEL — Kinderen die vandaag worden geboren, zullen tot zeven keer vaker te maken krijgen met extreem weer dan hun grootouders. Dat blijkt uit internationaal onderzoek onder leiding van de Belgische klimaatwetenschapper Wim Thiery van de Vrije Universiteit Brussel (VUB). Deze is gepubliceerd door de nieuwsdienst IPS.

Als het huidige klimaatbeleid wordt voortgezet zullen pasgeborenen over de hele wereld tijdens hun leven gemiddeld zeven keer vaker te maken krijgen met extreme hittegolven. Bovendien zullen zij 2,6 keer meer droogtes, 2,8 keer meer overstromingen van rivieren, bijna driemaal zoveel mislukte oogsten en tweemaal zoveel bosbranden meemaken dan mensen die zestig jaar geleden werden geboren. Kinderen in lage-inkomenslanden zullen daarbij het hardst worden getroffen. Dat blijkt uit onderzoek dat vandaag is verschenen in het wetenschappelijke tijdschrift Science.

Brug
De wetenschappers hebben voor dit onderzoek een brug geslagen tussen klimaatwetenschap en demografie, waardoor er voor het eerst conclusies kunnen worden getrokken over het aantal te

verwachten extreme weerfenomenen voor mensen die vandaag worden geboren. Het heersende onderzoek dat tot nu toe werd gevoerd kwantificeerde nooit eerder in welke mate jongere generaties een andere last van de klimaatverandering zullen ondervinden. Om tot deze nieuwe resultaten te komen berekenden de wetenschappers de levenslange blootstelling voor elke generatie die tussen 1960 en 2020 is geboren, en dit voor elk land ter wereld en voor elk scenario van opwarming van de aarde tussen de huidige 1 graad Celsius tot 3,5 graden Celsius boven het pre-industriële niveau. Deze simulaties werden gecombineerd met mondiale temperatuurprojecties en demografische informatie zoals levensverwachting en bevolking. Uit de resultaten blijkt dat bij een opwarming van 2,5 graden Celsius pasgeborenen over de hele wereld in hun leven gemiddeld zeven keer vaker extreme hitte ervaren. Bij een opwarming van 3 graden Celsius (een realistisch scenario als er niet snel sterkere klimaatactie komt), zal een kind dat zes

jaar werd in 2020 tweemaal meer met bosbranden en tropische cyclonen, driemaal meer overstromingen, viermaal meer mislukte oogsten, vijfmaal meer droogtes en 36 keer meer hittegolven meemaken. Bij een opwarmingsscenario van 3,5 graden Celsius zullen de baby's van vandaag zelfs 44 keer meer hittegolven meemaken.

Regionale verschillen
Achter deze mondiale cijfers gaan belangrijke regionale verschillen schuil. Jonge generaties in lage-inkomenslanden zullen veruit de sterkste stijging te verwachten krijgen. Terwijl 53 miljoen kinderen die sinds 2016 in Europa en Centraal-Azië zijn geboren, onder de huidige klimaatbeloften zoals overeengekomen in het Klimaatakkoord van Parijs ongeveer vier keer meer klimaatextremen zullen meemaken, krijgen 172 miljoen kinderen van dezelfde leeftijd in Afrika ten zuiden van de Sahara te maken met bijna zes keer meer extremen en zelfs vijftig keer meer hittegolven. "De combinatie van een snelle bevolkingsgroei en de blootstelling aan extreme gebeurtenissen gedurende de hele levensloop maakt duidelijk dat de klimaatverandering een onevenredig zware last legt op jonge generaties in het Zuiden", zegt Thiery. "En we hebben zelfs goede redenen om aan te nemen dat onze

berekeningen de werkelijke toename waarmee jongeren te maken zullen krijgen, nog onderschatten."

Ontnuchterende boodschap
"Door de opwarming van de aarde te beperken tot 1,5 graden Celsius, in plaats van de huidige beloften na te komen, wordt de extra blootstelling van pasgeborenen aan extreme hittegolven, bosbranden, mislukte oogsten, droogtes, tropische cyclonen en overstromingen van rivieren aanzienlijk verminderd", zegt medeauteur van de studie, Joeri Rogelj. Hij is klimaatexpert aan het Imperial College in Londen.

"Onze resultaten onderstrepen het grote belang van het Parijsakkoord voor de bescherming van jonge generaties over de hele wereld", voegt Thiery eraan toe. "Als we erin slagen onze uitstoot de komende jaren drastisch te verminderen, kunnen we de ergste gevolgen voor kinderen wereldwijd nog vermijden. Tegelijkertijd komt er een ontvullende boodschap voor de jeugd in arme landen naar voren, waar – zelfs bij het meest ambitieuze klimaatbeleid – ongeloflijk veel klimaatextremen worden voorspeld."

Eind oktober gaat in Glasgow de VN-klimaatconferentie door die vorig jaar vanwege corona werd uitgesteld.

STROOMONDERBREKING

In verband met noodzakelijke werkzaamheden zijn wij genoodzaakt de energievoorziening te onderbreken:

Donderdag 30 september 2021
08.30 uur t/m 16.00 uur 's middags

In de omgeving van:

- Sabana Basora (gedeeltelijk)
- Pos Chiquito (gedeeltelijk)

Onze excuses voor het ongemak dat deze stroomonderbreking kan veroorzaken.

Dank U Voor Uw Begrip

Amigoe Online

Abonneer op de Amigoe Online en lees de krant elke dag online op alle devices. Amigoe Online is gratis voor abonnees van de papieren krant.

www.amigoe.com

Ondersteun uw natuurlijke IMMUNSYSTEEM MET VITAMINE C, ZINC EN VITAMINE D

COVID-19 UPDATE

Aantal gevallen coronavirus Aruba 27 September 2021

	Totaal	Ingezetenen	Niet Ingezetenen
Nieuwe gevallen	16	14	2
Actief	253	218	35
Hersteld	15013	13654	1359
Positief	15432	14035	1397
Overleden	166	163	3

STOP DE VERSPREIDING VAN COVID-19

Club Kibrahacha ta invita bo pa un hybrid event cu webinar & workshops:

Traha hunto pa un mihor bienestar pa adulto mayor

Pa tur esnan cu ta traha, priva of profesionalmente cu hende grandi

Orador & Panelistanan

René den Haan
Orador y autor di "Oplossingsgericht werken met ouderen"

Bart Kool
Independiente ariba tereno financiero, economico y comunitario

Desiree Helder
Director interino di Centraal Bureau voor de Statistiek

Francis de Windt
Ciruhano ortopedico pensioenado

Lenny Geervliet
Trahador social, ex director di Directie Sociale Zaken

Fecha & Inscripcion

✓ 30 di september 09:00 - 12:00

✓ 1 di oktober 10:00 - 12:00 13:00 - 16:30

Por sigui e webinar y workshop aki:

- ✓ Fisicamente na John F. Kennedy
- ✓ Virtual

Contact Nos

Piedra Plat 23

Tel: 582-8159
 Cel: 560-1733

info@clubkibrahacha.com
www.clubkibrahacha.com

Registra Aki

<https://www.eventbrite.com/e/169475769589>

ABC vermoedt verband verwaarloosde RWZI en bacterieovergroei

Onderzoek moet duidelijkheid geven over zwaluw- en vogelsterfte Bubaliplas

ORANJESTAD — Fundacion Parke Nacional Arikok (FPNC) doet onderzoek naar de aanzienlijke zwaluwsterfte rondom de Bubaliplas en omgeving. Greg Peterson van de Aruba Birdlife Conservation (ABC) meldt dat er ook andere dode vogels zijn gevonden en vermoedt een mogelijk verband met de ‘verwaarloosde’ rioolwaterzuivering van de Bubaliplas en of bacteriegroei, zoals botulisme. Minister van Milieu, Ursell Arends (Raiz), wacht eerst de uitslag van het onderzoek af aangezien volgens hem een ‘scala aan doodsorzaken’ mogelijk zijn.

door onze verslaggever
Bobby Spier

De dode zwaluwenzaak begon dit weekend te rollen naar aanleiding van een bezorgde burger die een bericht plaatste op de Facebookpagina ‘Durf te vragen Aruba’. “Weet iemand waarom ik de laatste tijd zoveel dode zwaluwen zie op straat? Ze vliegen ook heel laag, wat is er aan de hand?” De eerste reactie die hierop kwam maakte duidelijk dat de schrijver van het bericht niet de enige was die het probleem opmerkte. “Oh, ik dacht dat

ik gek werd. Ik had in deze twee weken twee zwaluwen in mijn slaapkamer die zich vreemd gedroegen. Ik kon ze makkelijk vangen, ik kon ze gewoon oppakken.” De eerste zette ze buiten met wat water, maar wilde niet bewegen, de tweede vond ze uiteindelijk dood, maar zonder verwondingen. Een ander meldde weer dat hij veel dode zwaluwen zag langs de Sasakiweg, en nabij de Bubali watchtower. “Ik zag er een zitten op een tak alsof hij verlamd was. Ik heb hem opgepakt en op een veiligere plek gezet.” Op het bericht kwam ook

Boerenzwaluw.

een burger met een mogelijke verklaring: “Normaal zijn deze zwaluwen geconcentreerd (met duizenden) bij het water van de Bubaliplas. Maar doordat het water compleet overdekt is met

waterhyacinten (door een gebrek aan onderhoud) zijn ze niet in staat om de vliegen en andere kleine insecten te vangen die normaal broeden in of om het water. Ze bewegen zich nu landinwaarts, waardoor veel van hen worden geraakt door auto's.”

Onderzoek
Milieu-minister Ursell Arends meldt aan de *Amigoe* dat hij op de hoogte is van het probleem. Hij ontving de eerste berichtgeving zondagmiddag en zette de Directie Natuur en Milieu (DNM) samen met het Bureau City Inspector (BCI) in voor onderzoek. Al snel nam FPNA de regie over gezien zij samen met de Dienst Openbare Werken (DOW) gaan over het beheer van de Bubaliplas. Het Korps Politie Aruba (KPA) zette de plek af. “Er zijn (de laatste opname) 24 zwaluwen gevonden in een concentratie ten oosten, één op de weg, een aantal aan de zuidkant en een aantal in de woonwijken in de buurt. Er is dus (vooralsnog) geen duidelijk patroon”, maakt de minister aan deze krant duidelijk.

Botulisme
Greg Peterson van de Aruba Birdlife Conservation (ABC) is vrij verzekerd dat

Zeldzame purperen waterhoen.

het aantreffen van dusdanig veel dode zwaluwen op het moment geen natuurlijk verschijnsel betreft, zoals zwaluwen die jaarlijks sterven door uitputting door intensieve overtrek. Ook ziet hij niet alleen een aanzienlijke hoeveelheid dode zwaluwen, maar trof hij de laatste tijd ook andere dode vogels aan, zoals de Amerikaanse waterhoen en de zeldzame purperen waterhoen. “(...) wat we bij de Bubaliplas zijn tegengekomen duidt naar alle waarschijnlijkheid op iets anders”, legt hij uit. Hij noemt een paar mogelijke redenen, waaronder botulisme dat in het verleden bij de Bubaliplas werd gevonden. Botulisme betreft een besmettelijke vorm van voedselvergiftiging die wordt veroorzaakt door een bacterie. De website *Onswater* legt het als volgt uit: “De bacterie verspreidt zich via kadavers van dieren die in het water of langs de waterkant blijven liggen. Deze bacterie wordt actief in ondiepe wateren waarin de temperatuur boven de twintig graden Celsius uitkomt. De bacterie produceert dan

botuline, een zenuwgif dat verlamrend werkt op de spieren van vissen en watervogels. De dieren sterven en hun kadavers zijn vervolgens een bron van besmetting voor andere dieren in het water.” De reden dat eerder botulisme in de Bubaliplas werd aangetroffen, komt volgens Peterson doordat het water stilstaat, terwijl het eigenlijk hoort te stromen. Dit komt mede door achterstallig onderhoud, doordat de plas vol gegroeid is met hyacinten. “Er zal nu uitgezocht worden of dat zo is en of we weer botulisme daar gaan vinden.”

Verwaarloosde RWZI
Een andere oorzaak ligt volgens hem mogelijk bij de ernstig verwaarloosde rioolwaterzuivering van de Bubaliplas en de Bubali Wetlands. Zoals deze krant al eerder schreef is de RWZI inmiddels bijna vijftig jaar oud en niet meer berekend op de huidige hoeveelheid rioolwater die binnenkomt van de high- en low-rise hotels, Oranjestad, Dakota en de wijk Montserrat. Sinds 2017 wordt er geklaagd over

de stankoverlast van rioolwater en het weglekken van het slechts gedeeltelijk behandelde water – door capaciteitsgebrek – en het is ook schadelijk voor het milieu. Voormalig Milieu-minister Marisol Lopez Tromp luidde vorig jaar de noodklok. Peterson maakt ook nu duidelijk dat de RWZI en de Bubaliplas zo snel mogelijk herstelt dienen te worden. “Herstel van Bubali is een ernstige kwestie en mag niet verder vertraagd worden”, maakt hij aan deze krant duidelijk.

Milieu-minister Arends wil nog niet op de zaken vooruitlopen aangezien het onderzoek nog gaande is. “De RWZI staat hoog op de lijst ‘culprits’, maar wij moeten niet vergeten dat er een scala is aan mogelijke doods-oorzaken. Denk bijvoorbeeld aan de pesticides die in ontwikkelde landen verboden zijn maar die hier nog altijd voor iedereen over-the-counter beschikbaar zijn”, maakt hij duidelijk.

Wanneer het onderzoek is afgerond, is bij de *Amigoe* onbekend.

Kabinet heeft nog geen concreet voorstel voor gestrande geschillenregeling

ORANJESTAD — Het nieuwe kabinet Wever-Croes II heeft nog geen concrete voorstellen voor een nieuwe geschillenregeling. Dat verklaarde premier Evelyn Wever-Croes desgevraagd tijdens een persconferentie vanochtend op het bestuurskantoor.

Tijdens het Interparlementair Overleg (Ipko) in augustus riepen de volksvertegenwoordigers van alle vier de landen in het Koninkrijk de nationale regeringen op snel werk te maken van een gezamenlijke geschillenregeling. Staatssecretaris Raymond Knops maakte vorige week bekend het bestaande wetsvoorstel voor de geschillenregeling in te trekken. Vóór het Ipko-overleg was de behandeling van de Rijkswet Koninkrijksgeschillen door de Eerste Kamer na verzet door delegaties van de Staten van Aruba, Curaçao en Sint Maarten al aangehouden. Die behandeling stond op 1 juni gepland. Op de vraag van de *Amigoe* wat de regering van Aruba gaat doen nu de wet helemaal is ingetrokken, om tot een gezamenlijke procedure te komen om meningsverschillen tussen de Caribische landen in het Koninkrijk en Nederland te beslechten, antwoordde de premier vanochtend dat de geschillenregeling vooral een onderwerp is waarmee de Staten zich bezighouden, en haar regering vanwege de recente beëdiging vorige week maandag pas nu actie kan ondernemen. Concrete voorstellen heeft de regering echter nog niet. Wel verklaarde de premier dat

de Landsverordening Aruba financieel toezicht (LAft) in een soort geschillenregeling voorziet, en ook in de RAft (Rijkswet Aruba financieel toezicht) een soort geschillenregeling zal worden opgenomen. Die rijkswet is in concept klaar. Ze benadrukte echter dat een geschillenregeling gewoon nodig is.

Statuut
De geschillenregeling is een vereiste uit artikel 12 van het Statuut voor het Koninkrijk. Maar na elf jaar discussie over een gezamenlijke procedure om meningsverschillen tussen de Caribische landen in het Koninkrijk en Nederland te beslechten, zijn de landen er nog niet in geslaagd tot een gezamenlijke procedure te komen. In het verslag van het Ipko valt te lezen dat de delegaties het erover eens zijn dat de opdracht van de Statuutswetgever, als vastgelegd in artikel 12a van het Statuut van het Koninkrijk der Nederlanden onverminderd geldt. “De Statendelegeraties van de drie Caribische landen roepen hun respectievelijke regeringen op te komen tot een voorstel van een rijkswet, conform de eerder in het Ipko van mei 2015 geformuleerde uitgangspunten (...) en dit

voorstel in de Rijksweterraad ter bespreking en besluitvorming te laten agenderen. De Nederlandse delegatie (die het jongste Ipko-overleg voorzat, red.) wacht dit proces af”, aldus het verslag. Een van uitgangspunten was dat de geschillenregeling zou voorzien in een bindend advies. De ingetrokken rijkswet ging niet zo ver, maar liet de uiteindelijke beslissing in een geschil over aan de Rijksweterraad.

Lobbywerk
De Arubaanse delegatie lobbyde tijdens het Ipko wel voor een eigen variant op het gestrande wetsvoorstel waarin de Hoge Raad, de Raad van State en het Gemeenschappelijke Hof van Justitie van Aruba, Curaçao en Sint Maarten allen een vertegenwoordiger leveren voor een onafhankelijk en onpartijdig orgaan dat in staat is een bindend advies te geven bij juridische geschillen. Daarmee zou ook de kritiek van de Raad van State op het door het inmiddels door Knops ingetrokken wetsvoorstel zijn onderwerpen. Staatsraden zouden in de geschillenafdeling bij de Raad van State geneigd zijn om in het voordeel van hun landen te oordelen. De *Amigoe* informeerde bij de Statenvoorzitter Edgard Vrolijk naar de afloop van de Arubaanse inspanningen om het voorstel onder de aandacht te brengen, maar ontving nog geen respons.

ORANJESTAD — De nieuwe minister van Sport, Endy Croes (MEP), ziet geen problemen in zijn relatie met de lottostichting Fundacion Lotto pa Deporte (FLPD). Er is wel sprake van een conflict, maar dat speelt tussen de privépersoon Croes en accountantskantoor Ernst & Young. FLPD valt weliswaar onder zijn Sport-portefeuille, maar van belangenverstrengeling is geen sprake. Dat verklaarde Croes gisteren tijdens een persconferentie in het bestuurskantoor.

AVP-statenlid Ryçond Santos do Nascimento heeft over deze kwestie Statenvragen gesteld aan de minister-president en de Integriteits-minister. Hij suggereert in de vragen dat de sportzaken onder een andere minister moeten vallen, omdat Croes miljoenen claimt na zijn ontslag bij de lottostichting.

Young waarin hij beschuldigd werd van misbruik van reis- en representatiegelden. Endy Croes bestreed vervolgens voor de rechtbank de wijze waarop dat rapport tot stand was gebracht en kreeg daarin uiteindelijk gelijk van de rechters van de Raad van State. Ernst & Young had de procedures van hoor- en wederhoor niet goed gevolgd, werd hiervoor op de vingers getikt en moest de proceskosten betalen. Over de inhoud van het accountantsrapport deed de Raad van State geen uitspraak. De minister vindt dat hij door het gedrag van de accountant ten onrechte inkomsten is misgelopen. In 2020

is hij een procedure begonnen waarin hij de accountant aanklaagt en 3 miljoen florin schadevergoeding eist. De belangenverstrengeling die de AVP suggereert is niet aan de orde, liet de minister weten. Hij spreekt niet de lottostichting aan, maar het accountantskantoor dat een procedurefout gemaakt heeft. In zijn weergave van het verloop van het proces en van de uitspraak van de Raad van State zou hij vrijgesproken zijn van misbruik van gelden van de Lotto. Het ontslag zou daarmee onrechtmatig zijn geweest en een schadevergoeding is in zijn ogen op zijn plaats.

Tijgerhaai expeditie 2021 geslaagd meldt DCNA

ORANJESTAD — De Dutch Caribbean Nature Alliance (DCNA) heeft in de eerste week van augustus de Tiger Shark Expedition 2021 georganiseerd bij de Saba Bank, een atol met hoge biodiversiteit die zo'n elf kilometer van het eiland af ligt. Doel was een aantal zwangere tijgerhaaien te vangen en te voorzien van een zendertje. Dat is gelukt, er zijn vijf tijgerhaaien getagd waarvan er twee zwanger zijn. "Het belang van de rol van de Saba Bank bij de haaienpopulatie moet nog verder ontleuteld worden", schrijft de DCNA op haar site.

door onze verslaggever
Nadine Salas

Namens Aruba deed Giancarlo Nunes mee, de research and conservation manager van Fundacion Parke Nacional Aruba (FPNA). Het ging namelijk niet alleen om het taggen van haaien, maar ook om een stukje 'capacity building' van medewerkers van natuurbeheerorganisaties op de eilanden. "Zo hoeven niet elke keer experts van buiten ingehuurd te worden om gespecialiseerd werk te verrichten, omdat er via het programma lokale mensen getraind worden om haaienonderzoek te doen", verklaarde Nunes desgevraagd aan deze krant.

18 haaiensoorten

Ook bij Aruba komen tijgerhaaien voor. "Ze zitten vaak boven diepere zeegrasvelden", zegt Nunes. "In 2017 is zelfs een (Baited Remote Underwater Video (BRUV) -studie gedaan waar onder andere grotere en kleinere tijgerhaaien zijn gefilmd langs de zuidkust van Aruba. Tijdens het onderzoek werden zeven haaiensoorten gefilmd. Op dit moment schatten we dat

Het taggen.

er zo'n achttien haaiensoorten in het water rond Aruba zijn, op basis van die studie, gesprekken met vissers en andere niet-gouvernementele organisaties. "Het doel van de expeditie bij de Saba Bank was om satelliettrackers op zwangere tijgerhaaien te plaatsen om ze te kunnen volgen. Er is nog niks bekend over waar deze haaien in het Caribisch gebied naartoe gaan om pups te krijgen", legt Nunes uit. "Door uit te vinden welke gebieden gebruikt worden tijdens hun zwangerschap, kunnen we meer gericht onderzoek doen naar hun behoeftes en zo kan er beter beleid gemaakt worden om de overlevingskansen te vergroten. Sinds de jaren zeventig zijn haaienpopulaties over de hele wereld met 90 procent achteruitgegaan, dus het is van groot belang om de levenscyclus van deze vissen beter te begrijpen om ze ook beter te kunnen beschermen", aldus Nunes. Tijdens de expeditie bij Saba werden 56 haaien gevangen en geïdentificeerd, waarvan zestien tijgerhaaien.

Tijgerhaai.

Vijf haaien zijn getagd met een satellietzendertje. Via ultrasound werd bij twee verschillende tijgerhaaien bevestigd dat ze zwanger waren.

DCNA-directeur en tevens expeditieleider Tadzio Bervoets stelt dat de Saba Bank de derde grootste onderwateratol ter wereld is en niet alleen uniek in het Caribische gebied maar ook wereldwijd, zo legt hij uit in een video

over de expeditie. Het gebied rijst 1800 meter op van de zeebodem en bestaat uit zo'n 100 vierkante kilometer koralen. Het gebied is ook het grootste nationale natuurpark in het Nederlandse Koninkrijk en maakt deel uit van het Yarari Marine Mammal and Shark Sanctuary, dat zich uitstrekt over de territoriale wateren rondom Bonaire, Saba en Sint Eustatius. "De tijgerhaaien zijn ook het

De Saba Bank.

De expeditiegroep.

symbool voor de Saba Bank en zijn verbonden met verschillende ecosystemen in het Caribisch gebied. Tijdens eerdere expedities hebben

we een tijgerhaai getagd die zelfs tot de kust van Venezuela zwom. We willen met het taggen de levenscyclus en de migratiepatronen van de vrouwelijke tijgerhaaien traceren."

Capacity building

Expeditieleider Bervoets legt uit dat dankzij een subsidie van het WNF-NL ook andere collega's van de eilanden betrokken konden worden bij deze expeditie. "Zo kunnen we meer samenwerken en data uitwisselen, maar ook capaciteit opbouwen voor het haaienonderzoek in het Nederlands Caribisch gebied.

Naast de DCNA en de FPNA doen ook de Saba Conservation Foundation (SCF), Nature Foundation St. Maarten (NFSXM), St. Eustatius National Parks (STENAPA), STINAPA Bonaire mee. DCNA en het Nederlandse World Wildlife Fund for Nature- The Netherlands (WWF-NL) hebben het team begeleid naar de Saba Bank in samenwerking met de Arizona State University, Universiteit van Groningen en Beneath the Waves. Het geheel werd gefinancierd door het Biodiversiteitsfonds van de WWF-NL en de filantropen Yvette en Castor Sprado.

LOTTO

5

Voor slechts 4 gulden kunt u dit winnen

Afl. 1.350.000,-

Trekking is woensdag om 7:45 PM. Verkrijgbaar bij elk verkooppunt van Lotto en Super Food

SPEEL NU

Abo tin un idea pa un experiencia unico den e area di

ROMANCE

BIENESTAR

ACTIVIDAD ACTIVO

y kier haci esaki un realidad den 2022?

Esaki ta bo oportunidad!

Aruba Signature Experiences

Con pa participa?

Step 1

Aplica prome cu 12 di october pa e curso di Small Business Academy via www.aruba.com/registra

Step 2

Completa bo business plan via www.qcredits.com

Step 3

Presenta y posibelmente wordo selecta como un di e cinco ganadornan di e programa aki pa 2022

Pa cualkier informacion bay na www.aruba.com/registra

AMIGOE

Meer dan allien een krant!

Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V. zoekt per direct een senior redacteur

Senior Redacteur (fulltime)

Ben jij iemand die kritisch is, snel kan schakelen en al sporen in de journalistiek heeft verdiend? Schrijf jij met gemak dagelijks over onderwerpen als politiek, economie, gezondheidszorg of onderwijs en ben je niet bang om net die ene prangende vraag te stellen? Dan zijn wij op zoek naar jou!

Oms Amigoe redactie-team is op zoek naar een ervaren nieuwsredacteur.

Wij zoeken iemand die:

- Op de hoogte is van ontwikkelingen in het lokale nieuws
- Een scherpe pen heeft
- Een breed netwerk heeft
- Interviews afneemt
- Kritische vragen stelt
- Initiatief neemt en zelf artikel-ideeën aandraagt
- Al een aantal jaar relevante werkervaring heeft

Wij bieden jou:

- Een uitdagende functie waarbij geen dag hetzelfde is
- Een werkplek waar je jezelf kunt ontwikkelen en eigen initiatief kunt nemen
- Een enthousiast team dat voor je klaarstaat

Vereisten:

- HBO opleiding (journalistiek of communicatie is een pré)
- Spreek vloeiend Papiaments of bereid de taal snel te leren
- Schrijft goed Nederlands
- Goede beheersing van Spaans en Engels is een pré
- Flexibel inzetbaar, zowel 's avonds als in het weekend
- Eigen vervoer

Stuur je motivatie en cv in het Nederlands naar gwilliams@amigoe.com onder vermelding van 'Senior Redacteur'. Voor extra informatie, bel naar: 582-4333.

SDG Aruba lanceert nieuwe bewustmakingscampagne en website

ORANJESTAD — Ter viering van de zesde ‘verjaardag’ van de zeventien *sustainable development goals* (SDG’s) van de Verenigde Naties, lanceerde de nationale SDG-commissie afgelopen vrijdag bij de Imax-bioscoop Gloria een nieuwe website, en tevens een bewustmakingsfilm waarin mensen en bedrijven aan het woord komen die de doelen in de praktijk proberen te realiseren. De film zal in de nabije toekomst op verschillende plaatsen vertoond worden, met het doel de Arubaanse gemeenschap te inspireren bij te dragen aan de SDG’s.

In het bijzijn van een beperkt aantal genodigden, politici en pers werd de film voor het eerst aan het publiek vertoond op het enorme Imax-scherm van de bioscoop Gloria. Voorzitter van SDG Aruba Jocelyn Croes, minister Xiomara Maduro (MEP) en parlementariër Setty Christiaans (MEP) gaven een korte speech voor de vertoning van de film. In de film, lokaal geproduceerd door Wings Global Media, komen enkele jongeren aan het woord, alsook ondernemers en personen die vertellen hoe zij op hun eigen manier bewust proberen bij te dragen aan de doelen. Ook premier Evelyn Wever-Croes (MEP) komt kort in beeld. Verschillende andere ministers en parlementariërs waren ook aanwezig bij de ceremonie en poseerden voor en na de film voor een foto, met borden waarop de SDG’s stonden weergegeven. Na afloop vond er een persconferentie plaats, waar Croes, Maduro en Christiaans nogmaals aan het woord kwamen, alsook Maria Pita van de Directie Economische Zaken, tevens vicevoorzitter van de Arubaanse SDG-commissie. Croes legde uit dat het doel van deze campagne is om het bewustzijn bij het volk te vergroten, en zo meer mensen te inspireren ook mee te doen teneinde deze ‘duurzame ontwikkelingsdoelstellingen’ te kunnen bereiken. “We willen dat elke sector betrokken wordt, elke ngo, elk individu, om deze veranderingen te weeg te brengen. We leven niet alleen voor onszelf maar voor ons hele eiland en de hele wereld, en zeker voor de toekomstige generaties. Dat is wat de SDG’s betekenen”, aldus Croes. Het plan zoals geopperd door de VN is om in 2030 deze doelen wereldwijd tot voltooiing te zien komen.

stige generaties. Dat is wat de SDG’s betekenen”, aldus Croes. Het plan zoals geopperd door de VN is om in 2030 deze doelen wereldwijd tot voltooiing te zien komen.

Plan Strategico
Op de vraag van de *Amigoe* wat het verband is tussen de SDG-organisatie en de regering, gelet op hun aanwezigheid bij de ceremonie, antwoordden Croes en Maduro in essentie dat de overheid voor alle beslissingen die tegenwoordig genomen worden rekening probeert te houden met deze voorschriften van de VN. Onder meer werd het ‘Plan Strategico Nacional’ volledig hierop gebaseerd, stelde Maria Pita. Dit strategisch plan moet fungeren als leidraad voor de ontwikkeling van Aruba volgens de door de regering omarmde SDG’s. Het nationale plan omvat een negental deelprogramma’s die tot doel hebben de duurzame doelstellingen te koppelen aan economische beleid, sociaal beleid en milieubeleid. “SDG Aruba is van plan om begin volgend jaar met verschillende *stakeholders* te overleggen om samen te bepalen welke activiteiten er nodig zijn om de doelen in 2030

te kunnen bereiken. We willen bij deze alvast iedereen die wil meedenken hiervoor uitnodigen”, aldus Pita.

De doelen
De VN lanceerde op 25 september 2015 de ‘Agenda 2030’ met daarin zeventien duurzame

doelen die naar eigen zeggen bedoeld zijn om ‘een betere en duurzamere toekomst voor allen’ te creëren. Inmiddels zijn deze in 193 landen op de wereld geadopteerd, waaronder Aruba. De doelen zijn geen armoede; geen honger; goede gezondheid en welzijn; kwaliteitsonderwijs; gendergelijkheid; schoon water en sanitair; betaalbare en duurzame energie; eerlijk

werk en economische groei; industrie, innovatie en infrastructuur; ongelijkheid verminderen; duurzame steden en gemeenschappen; verantwoorde consumptie en productie; klimaatactie; leven in het water; leven op het land; vrede, justitie, en sterkte publieke diensten; en tenslotte partnerschap om doelstellingen te bereiken. SDG Aruba werd in 2017 opgericht.

ZEE

Veramerikaniseren (1)

Nico van der Zee spreekt in deze column regelmatig zinnige en onzinnige zaken. Reacties zijn welkom: nicovanderzee@gmail.com.

Twee keer stuitte ik afgelopen week op het woord veramerikaniseren, beide keren vormde dat genoeg aanleiding voor een column. Vandaag maar de eerste, later in de week de tweede. Oud-onderwijsminister Lampe (RED) vindt dat het Arubaanse onderwijs moet veramerikaniseren. Bij dat woord denk ik dan meteen aan school shootings en metaaldetectiepoortjes bij de ingang, maar hij heeft iets anders in het hoofd. We moeten ons meer richten op vervolgopleidingen in de Verenigde Staten en het Engels moet het Nederlands als voertaal gaan vervangen in het onderwijs. Zijn wens is terug te vinden in een vreemd document, een soort overdrachtsdocument voor opvolger Endy Croes (MEP). Het is helemaal geen overdrachtsdocument, maar een lofzang op zichzelf, op alles wat hij de afgelopen jaren bereikt heeft. Lampe kijkt met trots terug, maar bij velen die betrokken zijn bij het onderwijs klinkt bij zijn vertrek een zucht van verlichting. Lampe kwam nogal eens in botsing met scholen en bestuurders en die troffen in hem een wolf in schaapskleren, een straatvechter met een glimlach. Zo legde hij de SVOA (= SMOA = Colegio Arubano) bisschoppelijke dwang op en werd de SKOA beticht van misdadig gedrag waarvoor het Openbaar Ministerie volgens hem ingeschakeld moest worden. Gelukkig paste het OM hier-voor.

Er waren ook scholen die het slim aanpakten en gebruik maakten van de politieke ijdelheid van deze minister. De Schakel is zo’n slimme school. Het was een particuliere school voor voortgezet onderwijs, maar een school in problemen. Voor een goede bedrijfsvoering was een behoorlijk aantal leerlingen nodig waarvan de ouders het royale schoolgeld konden betalen. Dat leek op Aruba niet langer haalbaar. Subsidiëring door de overheid was daarom de wens en daarvoor benaderde De Schakel onze Rudy Lampe. “Wij kunnen u een havovvo school in Noord bieden”, liet men Lampe weten en die

had er wel oren naar. Al zijn voorgangers waren niet in dat streven geslaagd en nu viel de school hem in de schoot.

De Schakel wilde wel een gesubsidieerde school worden, maar wilde ook het wat keurige en exclusieve karakter behouden. De liefde voor veramerikaniseren maakte dat de minister met open ogen in de val trapte. “We gaan TTO verzorgen, tweetalig onderwijs”, bood De Schakel aan en de minister wist niet goed hoe snel hij dat aanbod moest aanvaarden. Dat soort onderwijs was volgens De Schakel wel wat duurder, dus moest er een flink bedrag aan schoolgeld door de leerlingen betaald worden. Geen probleem, vond de minister. Het leek een win-win-situatie: Lampe kreeg Engelstalig onderwijs, De Schakel kon met het hoge schoolgeld voorkomen dat Jan en alleman op de school kwam.

Het was geen win-win, Lampe was de verliezer. Natuurlijk gaat De Schakel geen echt TTO verzorgen. Bij echt TTO is er de eerste jaren les in het Engels, waarna vervolgens een voorbereiding volgt op het eindexamen in het Nederlands. In Nederland kan dat, daar komen de leerlingen met een voldoende beheersing van het Nederlands op school. Op Aruba is zoiets educatieve zelfmoord. Zonder voldoende Nederlandstalige voorbereiding zullen maar weinigen slagen voor het Nederlandse eindexamen. In plaats van TTO wordt er een soort internationaal sausje over het curriculum gegoten en daar is dat verhoogde schoolgeld voor nodig. Mision Compli, dachten ze ongetwijfeld bij De Schakel. Wat Lampe dacht, weten we niet. Hij noemt De Schakel in zijn overzicht van heldendaden zonder enig voorbehoud.

Breinbreker van de dag

Elke dag vindt u in de *Amigoe* op deze pagina een Sudoku. Plaats de cijfers 1 tot en met 9 zo in het diagram dat elk cijfer precies één keer voorkomt in elke rij en elke kolom. Elk van de cijfers 1 tot en met 9 moet ook precies één keer voorkomen in elk van de vetomrande 3-bij-3-vierkanten.

			2				4	
1	9		6					2
		6			5			
			4	1			7	
3								9
	6			7	2			
			8			3		
8					4		2	1
	5				7			

DIFFICULTY RATING: ★★★★★☆

De oplossing voor de Sudoku staat op pagina 9 in deze krant.

INGEZONDEN

Kritische kanttekeningen van een oud-Colegio Arubano leerling

Het verplichten van schooluniformen wordt volgens de wet (Latijn: de iure) toegestaan, maar is in feite (Latijn: de facto) een schending van mensen- en kinderrechten. Zoals Ariën Rasmijn in zijn column Den Cayente in de *Amigoe* van donderdag 23 September met als titel #FreeColegio correct aangeeft ‘het DNA van Colegio Arubano is seculier en progressief en Aruba heeft het ook zo en niet anders nodig.’ Het wordt tijd om in de 21e eeuw de scheiding tussen kerk en onderwijs op Aruba definitief vast te leggen. De Rooms Katholieke kerk en met haar het Vaticaan en andere kerkelijke gezindten dienen geen stem meer in het onderwijs te hebben. De vrijheid van keuze van kleding is een fundamentele keuze, en slechts in communistische staten van weleer zoals de Democratische Volksrepubliek China onder Mao werden alle burgers verplicht tot het dragen van een eenheidsworst blauw uniform. De Staat en onderwijsinstellingen kunnen en mogen geen verplichtingen opleggen tot het dragen van uniformen en opleggen van ‘zedelijke’ kledingsvoorschriften.

De veelal gebruikte drogredenen voor het verplichten van schooluniformen, die door de wetgever gedoogd worden, zijn in strijd met het verbod op discriminatie, immers voor minderjarigen gelden kledingvoorschriften. Echter in volwassenenonderwijs kunnen deze NIET OPGELEGD WORDEN en dit geldt ook voor het hoger beroeps- en wetenschappelijk onderwijs. Vrijheid in keuze van kleding kan ook een religieuze, culturele, of andere dimensie hebben. Individuele vrijheid is voor scholieren een fundamenteel aspect van hun identiteit en is medebepalend voor het welslagen in hun persoonlijke ontplooiing en ontwikkeling van sociale vaardigheden, zelfstandig en kritisch denkvermogen en bovenal in het koesteren van een vrije geest, het respecteren van mensenrechten, vrijheid van meningsuiting en een kritische opstelling tegen allen en al hetgeen deze vrijheden proberen te beknotten. Met het invoeren van schooluniformen gingen opeens ook de prestaties van de scholieren achteruit, en juist op Aruba, wat pretendeert een cultu-

rele smeltkroes te zijn, zou pluriformiteit gekoesterd moeten worden. De beroerde resultaten van Arubaanse studenten in Nederland en elders in het hoger beroeps- en wetenschappelijk onderwijs kunnen mede toegeschreven worden aan een onderwijsstelsel dat hopeloos faalt en in niet onbelangrijke mate door het smoren van individualiteit en daarmee nauw samenhangend zelfstandig en kritisch denkvermogen. De Rooms Katholieke kerk, het Vaticaan, de andere kerkelijk gezindten doen er goed aan om de scholen te seculariseren. Dat komt een groot aantal andere kwesties ten goede, met name seksuele voorlichting en het bijbrengen van maatschappelijke normen en waarden vrij van discriminatie en voorgenomen standpunten met betrekking tot actuele sociale vraagstukken. In de jaren zeventig en tachtig van de vorige eeuw waren er geen schooluniformen, en waren de schoolprestaties van scholieren stukken beter en de problemen op scholen stukken minder. Maar blijkbaar hebben kerk en Staat anno 2021 behoefte aan eenheidsworst en het in de kiem smoren van individualiteit, en zelfstandig en kritisch denkvermogen en daaraan gekoppeld alle vormen van individuele expressie, waaronder begrepen kleding. #BanSchoolUniformsInAruba.

MILTON PONSON JR.
(Oud-leerling Colegio Arubano)
Aruba

De redactie van de *Amigoe* kan ingezonden brieven redactioneel bewerken, inkorten of besluiten om niet te plaatsen. Brieven mogen maximaal 600 woorden bevatten, ze moeten voorzien zijn van naam en woonplaats (worden in principe gepubliceerd) en adres en telefoonnummer (niet voor publicatie, maar ter verificatie). Anonieme brieven worden nooit geplaatst. Een geplaatste brief geeft de opvatting van de afzender weer en niet die van *Amigoe*. We accepteren alleen digitaal gestuurde brieven. Ons e-mail adres is: arubaredactie@amigoe.com.

50 miljoen gulden voor preventie recidive

WILLEMSTAD — Het kabinet-Pisas II heeft op de ontwerp-begroting 2022 meer dan 50 miljoen gulden gereserveerd voor ‘het verhogen van de kans van een (ex) delictpleger op een veilige terugkeer in de maatschappij’.

door **Jomaira Angela**

Het doel is om de kans op recidive te verlagen, om de kosten voor opsporing, berechting en detentie van de recidivist te verminderen en om het veiligheidsgevoel te verhogen. Hiervoor zal een samenwerking tussen de uitvoeringsorganisaties (uo’s) Stichting Reclassering Curaçao, het Sentro di Detenshon i Korekshon Kòrsou (SDKK), de Justitiële Jeugdinstelling Curaçao (JJIC), de Stichting Ambulante Justitiële Jeugdzorg Curaçao (AJJC), andere ketenpartners en de overheid bevorderd worden.

“Voor een goede terugkeer (re-integratie) in de samenleving heeft de ex-delictpleger hulp nodig bij het verkrijgen van onderdak, opleiding, werk, inkomen, nazorg en

eventuele schuldsaneringmogelijkheden. Tevens is het noodzakelijk dat de ex-delictpleger die een resocialisatieproces heeft ondergaan en nog ondergaat, zich ervan bewust is om zich aan de normen en waarden van de samenleving te houden en waarom dit van belang is voor hem als individu als voor de samenleving.” Om het veiligheidsgevoel te verhogen, zullen tevens de begeleidingsmogelijkheden verder worden bevorderd met zoveel mogelijk ketenpartners.

Protocolen

Voor de implementatie van het resocialisatieproces dient een aantal samenwerkingsprotocollen uitgevoerd te worden. Er is een samenwerkingsprotocol tussen SDKK en reclassering voor het resocialisatieproces, en zal nog een ander met de ketenpartners voor integrale samenwerking verder worden uitgewerkt.

Programma’s

Bij het opstellen en uitvoeren van integrale resocialisatieprogramma’s en het monitoren van de nazorg dienen incentives te worden

gecreëerd opdat de ex-delictpleger daadwerkelijk een tweede kans krijgt, aldus het kabinet. “Opdat resocialisatie doorgang kan vinden zijn er instrumenten die ingezet moeten worden op het gebied van personeel bij zowel SDKK, de reclassering, AJJC als de JJIC. De begeleiding en training van ex-delictplegers is van belang, in samenhang met de werkplaatsen (met zowel kwantitatief als kwalitatief beveiligingspersoneel) die bij SDKK operationeel moeten worden.” De optimalisatie van de reclasering is hierbij ook belangrijk. De werkprocessen zullen geëvalueerd worden en verder worden versterkt om een adequaat resocialisatieproces te kunnen blijven bieden.

SDKK

Het SDKK heeft als taak het beschermen van de gemeenschap, door te verhinderen dat delictplegers zich kunnen onttrekken aan de vrijheidsbeneming. Om dit te blijven garanderen, dient onderzocht te worden in hoeverre een nieuwe gevangenis dit doel beter bevordert, benadrukt het kabinet verder.

“De huidige gevangenis heeft gedurende het jaar verschillende onderhoudsmomenten nodig. Dit onderhoud zorgt voor hoge kosten voor het SDKK.” Het investeren in een nieuwe gevangenis zal zorgen voor mindere onderhoudskosten. Tevens zal de investering in verdere resocialisatie/detentieprogramma’s bevorderd worden. Voor het succesvol implementeren van resocialisatie binnen SDKK is volgens de huidige overheid differentiatie belangrijk binnen de instelling. Daarnaast is de samenwerking binnen het Koninkrijk en de regio van belang voor onder andere de detentiecapaciteit-regeling en expertise uitwisseling. Ook is de begroting voor resocialisatie zeer belangrijk voor de uitvoering.

ET

Door het handhaven van elektronisch toezicht (ET) staat de cellencapaciteit bij SDKK minder onder druk. Zoals reeds bericht, is dit jaar een contract gesloten met een nieuwe provider en zijn er vijftig bandjes aangeschaft. Behalve over onderhoud, moet het personeel dat met ET werkt

ook trainingen volgen indien er nieuwe ontwikkelingen zijn binnen het systeem. Ook door het toepassen van alternatieve straffen staat de cellencapaciteit minder onder druk, aldus de overheid. “Dit zal samen met het Openbaar Ministerie worden besproken.” SDKK werkt ook verder aan het creëren van een nieuwe identiteit. Dit houdt in dat er verschillende bedrijfsvoeringsprocessen gereviseerd en geëvalueerd zullen worden. Ook gaat men kijken naar de mogelijkheden om het contact tussen de delictpleger, de ketenpartners en zijn familie via videoconferenties mogelijk te maken. Het contact is dan sneller en op deze manier bespaart men transportkosten. Samen met het personeel zal gewerkt worden aan een nieuwe identiteit van SDKK.

Info-uitwisseling

Voor een adequate aanpak van resocialisatie dienen de partners bovendien beter met elkaar te communiceren. Een koppeling van de registratie/cliënt-volgsystemen zal worden onderzocht. Het zoge-

heten ACTS-systeem is reeds in werking bij de meeste uo’s. Het is de bedoeling om dit bij alle uo’s te implementeren. De mogelijkheden hiervoor zal samen met de Stichting Beheer ICT Rechtshandhaving bestudeerd worden. “Als de informatie toegankelijker wordt, wordt het werk van het personeel ook effectiever. Hierdoor worden cliënten op een snelle en effectieve manier geholpen.”

Voorlichting

Een succesvol resocialisatieproces heeft ook de algehele acceptatie van de gemeenschap nodig. Het doel hiervan is om de maatschappij bewust te maken dat iemand die een strafbaar feit heeft gepleegd ook een tweede kans verdient. De stakeholders bundelen de krachten om voorlichting te geven aan de maatschappij, en via scholen en buurthuizen. De interministeriële samenwerking met de ministeries van Soaw, OWCS en GMN is hierbij belangrijk. “De keten moet meer geïntegreerd werken opdat de samenwerking bevordert kan worden voor de cliënt.”

HMS Tamar afgemeerd in Caracasbaai

WILLEMSTAD — Het Britse marinevaartuig HMS Tamar, met registratienummer P233, ligt sinds zaterdag afgemeerd in de Caracasbaai. Het betreft een zogenoemde ‘Batch 2 River-class offshore patrol vessel’ van de Britse Royal Navy. Het is een vrij nieuw schip, in 2018 afgebouwd en pas op 17 december 2020 officieel in gebruik genomen. Het is onbekend waarom het marinefregat Curaçao heeft aangedaan. Daar worden geen mededelingen over gedaan. Hoogstwaarschijnlijk is het om te bunkeren en het 60-koppige marinepersoneel een aantal uren of dagen vrijaf te geven. De Tamar wordt door de Britse marine ingezet voor anti-drugsoperaties op zee.

Foto: Johny Jans Herrewé

Refineria di Kòrsou mag uitvoering beslag voortzetten

WILLEMSTAD — Refineria di Kòrsou (RdK) mag haar beslag op de aandelen van een dochtermaatschappij van de PdVSA handhaven en uitvoeren. Dat heeft het hof in Nederland kort geleden in een kort geding bepaald. Dit geding was aangespannen door PdVSA, dat een schuld heeft aan RdK van 52 miljoen dollar.

De verkoop van de aandelen Propernyn moet deze schulden compenseren. Het zijn schulden wegens achterstallige huur van de installaties over de maanden november en december 2019, plus take-or-pay fee voor het gebruik van de utili-

teiten van CRU, waarvoor PdVSA niet aan RdK had betaald. Het gaat in totaal om 52 miljoen dollar. RdK was tot de beslaglegging overgegaan omdat PdVSA haar schulden niet betaalden. Het vooruitzicht dat dit zou gebeuren, was ook niet rooskleurig van-

wege alle andere debiteuren van het noodlijdende bedrijf. In maart vorig jaar vonniste het gerecht op Curaçao dat PdVSA moest betalen. Op haar beurt wendde PdVSA zich tot het arbitrair hof in Den Haag met het verzoek om RdK te verbieden uitvoering te geven aan het vonnis. Dat hof oordeelde eerder deze maand dat beslissingen van het Gerecht op Curaçao rechtsgeldig zijn in het hele Koninkrijk.

Fabien Cousteau voor hydrografisch onderzoek op eiland

Bouw onderzoeksstation Proteus stap dichterbij

WILLEMSTAD — Diepzeeonderzoeker Fabien Cousteau zet, nu hij weer op het eiland is, concrete stappen om zijn diepzeeversie van het ruimtestation de ‘International Space Station’ (ISS) in de Curaçaose wateren te realiseren. Met een team van vier deskundigen van de organisaties ‘Map the Gaps’ en ‘R2Sonic’ wordt de laatste hand gelegd aan het in kaart brengen van de werklocatie voor het project ‘Proteus’.

Met een multibeam echolood, ook wel paddloder genoemd, wordt het hydrografisch onderzoek verricht waarmee de afstand (vanaf het apparaat aan boord van het Carmabi-vaartuig) tot de zeebodem berekend wordt. Hiermee is de daadwerkelijke start van de bouw van ‘s werelds meest geavanceerde onderwaterstation en leefomgeving voor wetenschappelijk onderzoek een stap dichterbij. Proteus zal een leefomgeving bieden voor onderzoeken naar medische ontdekkingen, duurzame

voedselvoorziening en de gevolgen van klimaatverandering.

80 procent onbekend

Over het belang van wetenschappelijk onderzoek wordt benadrukt dat de oceaan meer dan 70 procent van de planeetoppervlakte bedekt, weersverschijnselen aanstuurt, de temperatuur regelt en uiteindelijk ondersteuning biedt aan al het organische leven. Sinds jaar en dag is de oceaan ook zeer belangrijk voor de commercie, levensonderhoud en transport. “Maar, hoe afhankelijk we ook zijn van de zee: het is nog steeds voor ongeveer 80 procent niet in kaart gebracht, geanalyseerd of verkend. Als het systeem dat ons leven in stand houdt, is de oceaan onmisbaar voor het oplossen van de grootste problemen van de planeet. De uitdagingen waarvoor klimaatverandering, een stijgende zeespiegel, extreme stormen en virussen ons plaatsen, vormen tevens een risico van biljoenen dollars voor de algehele wereld economie”, aldus Cousteau.

Dringend

Er is weinig bekend van het grootste gedeelte van de zeebodem en hoge resolutiekaarten worden als belangrijke instrumenten aangevuld bij het volgen en beschermen van het maritiem leven. De vervaardiging van een uitgebreide kaart van de wereldoceaan, zal tot beter begrip leiden van fundamentele processen zoals zee- en ooststromingen, weersystemen, het stijgen van de zeespiegel en klimaatverandering. “Nu de Verenigde Naties 2021 - 2030 heeft uitgeroepen tot het ‘Decennium voor Oceaanwetenschappen voor Duurzame Ontwikkeling’, is de noodzaak om meer te weten te komen over de oceaan dringender dan ooit”, zegt Cousteau.

Kaart in een week

Cousteau en de Proteus Ocean Group zijn een samenwerkingsverband met Map the Gaps en R2Sonic mee aangetrokken om de gehele, beschermde maritieme zone van 6 vierkante kilometer aan koraalrif en ruim 4 vierkante kilometer van binnen

baaien, in een week, in kaart te brengen. Map the Gaps is een non-profit organisatie van maritiem cartografen, studenten en industriepartners, die het bewustzijn over en de variëteit in oceaan- en zee-ecosystemen willen vergroten. R2Sonic levert gedetailleerde kwaliteitsbeelden op. Het bedrijf is gefocust op het verzamelen en delen van data om iedereen meer van onderwater terreinen te laten weten. Samen zullen deze organisaties specifieke data vergaren en beschikbaar stellen ter kennisvergroting.

Hiermee kan Curaçao tevens zijn voordeel doen. Er zal ook informatie worden geleverd over de locatie van de Proteus, die op 20 meter diepte, in beschermde wateren voor de kust zal komen.

‘Mooie mensen, zuivere wateren’

Plaatsvervangend directeur Hugo Clarinda van het Curaçaose toeristenbureau CTB: “Met onze bekendheid als gastvrij eiland met mooie mensen, zuivere wateren en een rijk gevarieerd maritiem leven, is het een eer voor ons om als thuisbasis voor de Proteus te dienen. We staan volledig achter dit project en onderschrijven de visie en het partnerschap, daarbij van harte opkomend voor het milieu.”

Voedselkweek

Proteus zal naar verwachting meer dan vier keer zo groot worden dan alle eerder bekende onderwaterhabitats. Het zal beschikken over ultramoderne laboratoria, slaapvertrekken en een moonpool (de plek onder het station waar duikers en instrumenten het water in kunnen). Ook zal het als eerste ter wereld over een groeikas beschikken waar de bewoners groenten kunnen kweken voor voedsel. Dit

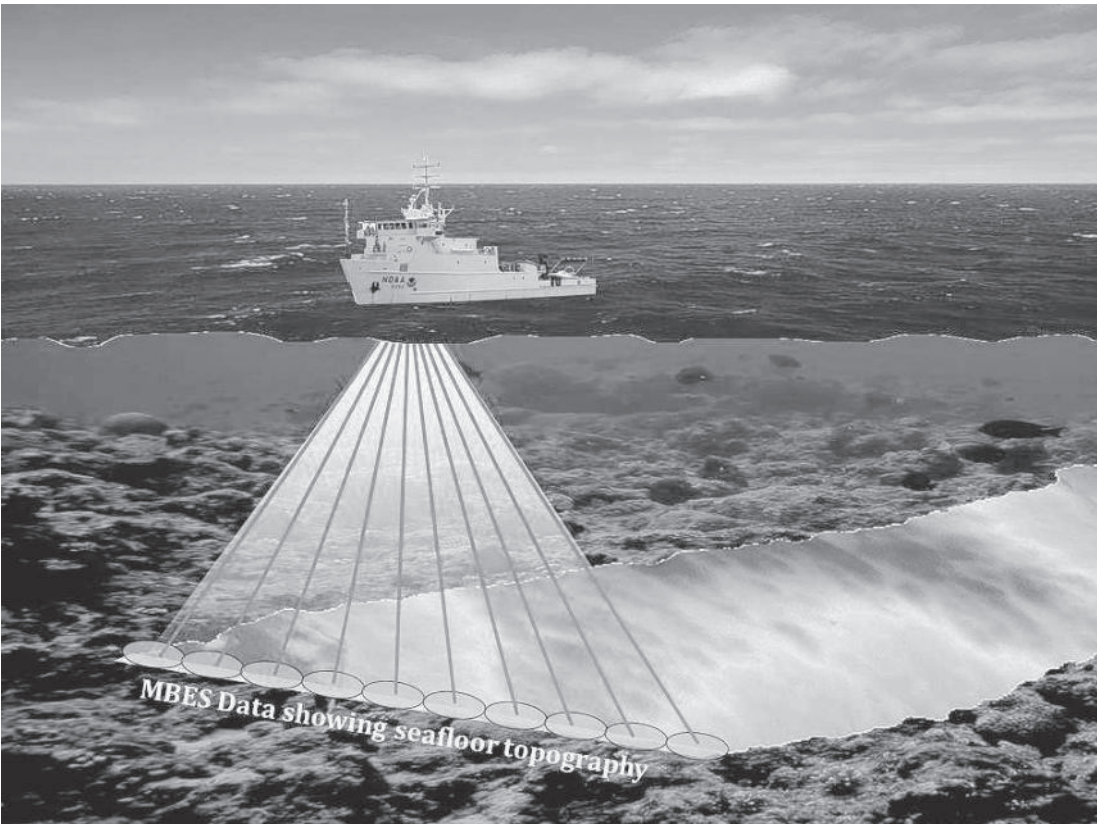

Foto: NOAA photo library

Het multibeam echolood-apparaat wordt gebruikt voor hydrografisch onderzoek, om de afstand tot de zeebodem te kunnen berekenen. Met een samengestelde singlebeam worden in één keer meerdere geluidspulsen uitgezonden onder verschillende hoeken. Deze bundel vormt een verticale waaier onder het schip, waarmee de zeebodem in kaart wordt gebracht.

is een bijzondere oplossing voor het niet met open vuur kunnen koken – één van de beperking die het onderwater leven met zich meebrengt. De habitat zal duurzaam worden voorzien via wind- en zonne-energie. Ook zal er een volledige video-productiefaciliteit zijn voor ononderbroken live-streaming voor onderwijsdoeleinden. Hiermee zullen medewerkers en partners wereldwijd ook van verhoogde en virtuele reality beelden kunnen worden voorzien. Zo zal het verhaal van Proteus breeduit kunnen worden verteld en zullen gemeenschappen wereldwijd betrokken worden bij onze oceaan.

Onderwijs

Tijdens zijn bezoek aan Curaçao zal Cousteau ook di-

verse eilandbewoners en leden van de regering ontmoeten, zo ook het ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport. Deze reis is ook bedoeld om na te gaan welke mogelijkheden er zijn voor het opzetten van programma’s voor oceaanbewustmaking, onderwijs en participatie. OWCS-minister Sithree van Heydoorn (MFK): “Het in kaart brengen van de locatie is een spannende volgende stap in de richting van de bouw van Proteus. Iets dat een niet eerder gekende toegang zal bieden naar een dieper begrip van de oceaan. Hierdoor zullen wij lokaal meer leren over de maritieme biodiversiteit van Curaçao en onze bevolking verder kunnen onderwijzen over de mens-oceaan connectie.”

Begroting

Fabien is de kleinzoon van de wereldberoemde oceaanontdekkingsreiziger, filmmaker en natuurbeschermer Jacques-Yves Cousteau. Ook hij is in de voetsporen van zijn beroemde grootvader getreden. Reeds bij zijn vorig bezoek een half jaar geleden aan het eiland, gaf hij in een gesprek met de *Amigoe* te kennen dat met de realisatie van het Proteus-project een bedrag van 135 miljoen dollar gemoeid is.

Behalve de onderwaterhabitat zelf, omvat dit bedrag ook de kosten voor de bouw van een ‘mission control’-faciliteit aan land, de operationele kosten voor een paar jaar, alsook de huisvesting van de medewerkers.

Aan boord van het Carmabi-vaartuig werden data vergaard van de zeebodem.

Orkaan Sam buigt af naar noorden

PHILIPSBURG — Zware orkaan Sam zal morgen laat of donderdag vroeg volgens de Meteorologische Dienst van Sint Maarten (MDS) op het dichtstbijzijnde punt meer dan 300 mijl ten noordoosten van Sint Maarten passeren en vormt geen directe bedreiging voor het land.

Dat heeft nationaal rampcoördinator Clive Richardson van het Office of Disaster Management (ODM) gisteren bevestigd. Richardson herinnert inwoners en het bedrijfsleven eraan om waakzaam en voorbereid te blijven, aangezien er zich in de centrale Atlantische Oceaan nieuwe weersystemen vormen.

Het ODM en de MDS zullen deze weersystemen blijven volgen terwijl ze vorderen. De resterende stormnamen voor het Atlantische orkaanseizoen 2021 zijn Victor en Wanda.

Subsidie moet kansen op arbeidsmarkt vergroten voor lokale studenten

KRALENDIJK — Jobcentrum Plench di Trabou introduceert vanaf heden een loonkostensubsidie voor het werken met studenten die de beroepsbegeleidende leerweg (BBL) volgen op Bonaire. Met onder meer de subsidie draagt Plench di Trabou bij aan het vergroten van de kansen van studenten op de lokale arbeidsmarkt.

Met de loonkostensubsidie worden bedrijven financieel gestimuleerd om lokale studenten in dienst te nemen, zodat deze verder voorbereid worden op de lokale arbeidsmarkt. De subsidie bedraagt maximaal 50 procent van het geldende Wettelijk Minimumloon en is afhankelijk van de leeftijd van de student. De werkgever betaalt het overige deel van het inkomen van de student zelf.

Alle erkende leerbedrijven in de sectoren bouw, horeca, techniek en groen, kunnen zich bij Plench di Trabou

aanmelden voor de BBL-loonkostensubsidie. Dit kan door een e-mail te sturen naar loonkostensubsidie@plenchiditrabou.com. De BBL-student moet begeleid worden door een ROA erkend leermeester om aanspraak te kunnen maken op de nieuwe subsidie. De loonkostensubsidie kwam tot stand in samenwerking met de Raad Onderwijs en Arbeidsmarkt (ROA CN), de afdeling Economische zaken van het Openbaar Lichaam Bonaire (OLB) en het ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap (OCW).

Naast de loonkostensubsidie heeft Plench di Trabou samen met Forma en MBO Bonaire een zogenoemd 'nazorgtraject' opgestart voor studenten van MBO Bonaire. Binnen dit traject werden examenkandidaten in de richtingen Zorg & Welzijn, Sport & Beweging en Horeca & Techniek klaargestoomd voor de arbeidsmarkt. Dit werd gedaan door middel van verschillende interactieve in-

Het jobcentrum is elke werkdag geopend.

formatiesessies die Plench di Trabou verzorgde. Plench di Trabou, een samenwerking tussen De RCN-unit SZW en het OLB, is opgericht om vraag en aanbod op de arbeidsmarkt bijeen te brengen. De organisatie bestaat acht maanden en heeft inmiddels bijna tachtig inwoners van Bonaire aan een betaalde baan geholpen.

Daarnaast geven medewerkers informatie over onderwerpen zoals (bij)scholing, tewerkstellingsvergunningen en werken aan verschillende arbeidsmarktprojecten.

Zowel werkgevers als werkzoekenden kunnen terecht bij Plench di Trabou aan de Kaya L.D. Gerharts 12. Elke werkdag is het jobcentrum

geopend tussen 08.00 en 12.00 uur en 13.00 en 17.00 uur. Geïnteresseerden kunnen binnenlopen of een afspraak maken via info@plenchiditrabou.com of (599) 715-8346. Op www.plenchiditrabou.com kunnen werkgevers een vacature plaatsen en werkzoekenden zich registreren voor bemiddeling.

Bonaire

In het kort

Over de kop

Op de Kaya Internashonal ter hoogte van de brandweerkazerne ging zaterdag, iets over twaalf 's nachts, een auto om onbekende oorzaak over de kop. De bestuurder was ongedeerd maar wel flink aangeslagen. Zij werd ter plekke door het ambulancepersoneel geassisteerd.

Hoogspanningskabel op auto

Op weg naar Washington park, ter hoogte van de brandweerkazerne vond zaterdag omstreeks 00.30 uur een eenzijdige aanrijding plaats. Een auto botste tegen een lantaarnpaal. Als gevolg van de botsing raakte een hoogspanningskabel los en viel op de auto. De bestuurder werd ter plekke door het ambulancepersoneel behandeld. Het WEB-personeel kwam ook ter plekke om de situatie met de hoogspanningskabel te verhelpen.

In de mondi

In Sabadeco vond zondag omstreeks 18.00 uur een aanrijding plaats. Een pick-up die vanuit een zijstraat de hoofdstraat opreed gaf geen voorrang aan een aankomende auto met het gevolg dat de auto tegen de pick-up botste. Door de impact van de botsing kwam de pick-up in de mondi terecht. De brandweer kwam eraan te pas om de mondi vrij te maken zodat de auto eruit gehaald kon worden. De bestuurder van de pick-up en de drie inzittenden van de auto, onder wie een kind, zijn door de ambulance naar het ziekenhuis gebracht voor medische behandeling. Hun situatie was stabiel.

Scooter en 3 auto's aangereden

Op de E.E.G. Bulevar vond vrijdag omstreeks 13.20 uur, een aanrijding plaats waarbij vier auto's en een scooter betrokken waren. Een auto reed de scooter om onbekende oorzaak aan en botste hierna tegen drie geparkeerde auto's aan de kant van de weg. De bestuurder van de scooter werd door de ambulance naar het ziekenhuis gebracht voor medische behandeling. De bestuurder van de auto, een twintigjarige dame met initialen S.S.T.G., werd aangehouden omdat ze lichamelijk letsel door schuld heeft veroorzaakt, voor het niet hebben van een verzekering, omdat ze gevaar op de weg heeft veroorzaakt, voor het rijden boven de maximale aangegeven snelheid in de bebouwde kom en voor het rijden zonder rijbewijs.

Voor alle vragen en verzoeken om informatie, bel naar 582-4333

Amigoe di Aruba

Like Us On facebook

Amigoe Aruba

Visit our website

AMIGOE.COM

90.000 volledig gevaccineerden

WILLEMSTAD — Van de 535 burgers die afgelopen zaterdag tegen Covid-19 werden gevaccineerd, kregen 346 hun tweede dosis toegediend. Hierdoor kwam de teller op 90.044 volledig gevaccineerden te staan. Dit blijkt uit cijfers van het Nederlandse Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) en Curaçao Data Driven.

Het RIVM meldde vrijdag dat tot en met maandag 20 september 89.330 burgers op Curaçao volledig zijn gevaccineerd. Volgens Curaçao Data Driven werden in de afgelopen week 1080 personen ingeënt, van wie 714 hun tweede vaccin kregen toegediend. Op dinsdag en vrijdag werden respectievelijk 38 en 39 mensen met Moderna gevaccineerd. Door de beperkte

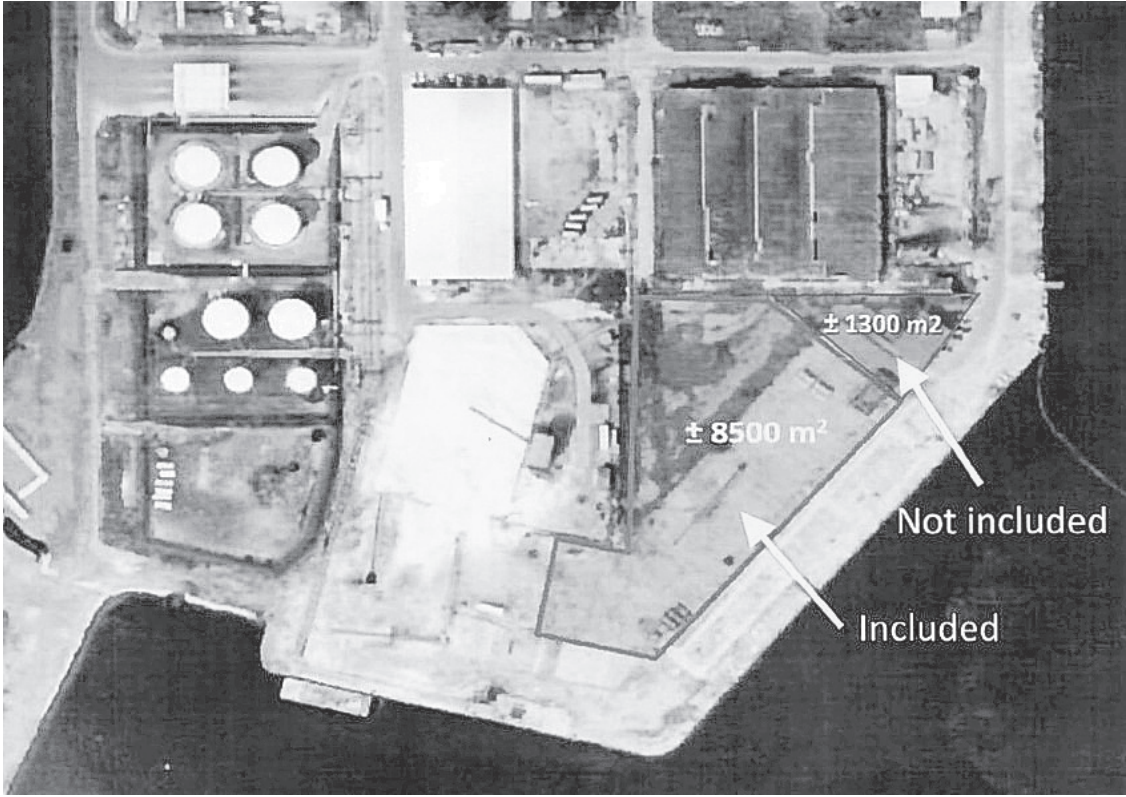
voorraad is dit aanzienlijk minder dan degenen die woensdag (468) en zaterdag (535) een Pfizer-vaccin toegediend kregen.

Onder volledig gevaccineerden verstaat RIVM degenen die een Covid-19 infectie hebben opgelopen en daarna een coronaprik kregen, alsook degenen die twee vaccins hebben ontvangen. Hieronder vallen ook kinderen van

twaalf tot en met achttien jaar. Voorts registreerde de afdeling Epidemiologie (EPI) in het weekeinde 70 nieuwe besmettingen: 36 zaterdag en 34 gisteren. Het artsen-team heeft op die twee dagen 104 personen hersteld verklaard, terwijl zaterdag nog een coronapatiënt in het Curaçao Medical Center (CMC) is overleden.

Sinds de uitbraak van het coronavirus in maart vorig jaar op Curaçao, zijn 16.373 personen ermee besmet geraakt en 160 overleden. Van de 447 actieve gevallen zijn 28 patiënten in het CMC opgenomen, van wie dertien op de unit Intensive Care (ic).

Schrootverwerker gestart op Isla-terrein

WILLEMSTAD — Kool Contractors Caribbean BV gaat metaalafval verwerken op een flink stuk terrein bij de raffinaderij. Statenlid Elvin Gerard (PNP) vreest dat dit betekent dat er al verregaande plannen zijn om de Isla-raffinaderij te gaan ontmantelen.

Koole Contractors staat sinds 4 december 2020 bij de Kamer van Koophandel (KvK) van Curaçao geregistreerd als een bedrijf aan de Pletterijweg bij Parera waar schroot wordt verwerkt. Het bedrijf is ook op Sint Maarten bekend waar het afval uit de Simpson Bay verwerkt. Als managing-director op Curaçao staat Hermanus 'Harry' Faijtherbe (Curaçao, 1956) te boek. Hij is een bekende in de metaalverwerking op Curaçao en staat ook aan het hoofd van een ander bekend bedrijf op het eiland.

Uit de officiële getekende documenten blijkt dat er op 1 september 2021 ten kantore

van de Refineria di Kòrsou een contract is getekend tussen RdK en Koole Contractors voor de verhuur van het terrein. Koole Contractors mag tien jaar tegen betaling van het terrein gebruikmaken. De lease mag na tien jaar worden verlengd. Het terrein mag, volgens het contract, alleen voor het verwerken van afval worden gebruikt. Het terrein staat volgens de documentatie bekend als een lap grond genaamd 'Van Leer'. Het meet circa 8500 vierkante meter. Het contract is namens RdK getekend door Marcelino 'Chonky' de Lannoy en namens Koole Contractors door de reeds eerder genoemde

Faijtherbe.

Koole Contractors is al begonnen met de exploitatie van het terrein. De onderneming heeft een contract binnengehaald om de oude containerkranen van de Curaçao Port Services (CPS) te ontmantelen. Deze werden circa een maand geleden op het CPS-terrein verwijderd. Ook is Koole Contractors van plan om op het terrein oude scheepswrakken uit de Simpson Bay aldaar tot schroot te verwerken. Gerard gelooft niets van het verhaal. Volgens hem gaat Koole Contractors de raffinaderij voor RdK slopen. Gerard is ervan overtuigd dat de Isla-raffinaderij de deuren gaat sluiten en dat er van een contract met de beoogde raffinaderijexploitant Curaçao Oil Refinery Complex (Corc) niets meer terecht zal komen.

'Wei' Film over Alzheimer herhaald op 1 oktober

KRALENDIJK — Ter afsluiting van Wereld Alzheimer Dag, dinsdag 21 september, presenteerde het bestuur van Fundashon Alzheimer Bonaire de film 'Wei' in de conferencieroom Piet Mondriaan bij het Courtyard Marriott Resort. Wegens grote belangstelling wordt de film herhaald op 1 oktober.

Zowel gezaghebber Edison Rijna als gedeputeerde Nina den Heyer had net als de meeste aanwezigen het gele Fundashon Alzheimer Bonaire T-shirt aan met het internationale thema 'Ken dementie, ken de ziekte van Alzheimer'.

mer' en konden genieten van 'Wei', een documentaire van Ruud Lenssen waarin hij het dementie- en mantelzorgtraject van zijn ouders vastlegt.

Velen hebben de film ervaren als een realiteit, voor anderen was het een heftig maar toch liefdevol verhaal over de vergankelijkheid van het leven. Gezien de grote vraag en interesse van degenen die vanwege de coronamaatregelen deze presentatie niet konden bijwonen, heeft het bestuur van Fundashon Alzheimer Bonaire besloten om de film te herhalen en wel op Oude-rendag, vrijdag 1 oktober om 19.30 uur bij het Courtyard Marriott in de conference

room Piet Mondriaan. Entree tickets zijn voor 12,50 dollar verkrijgbaar bij bestuursleden en vrijwilligers van Fundashon Alzheimer Bonaire. Het is wereldwijd gebruikelijk om op Alzheimer Dag, het World Alzheimer Report te publiceren.

Na afloop van de film maakte het bestuur van Fundashon Alzheimer Bonaire van de gelegenheid gebruik om de World Alzheimer Report 2021 'Journey through the diagnosis of dementia' aan de gedeputeerde van gezondheidszorg Den Heyer te overhandigen, onder toezicht van gezaghebber Rijna en in het bijzijn van de aanwezigen.

CRIB-nummer voor alle inwoners Caribisch Nederland tussen 0 en 67 jaar

KRALENDIJK — De Belastingdienst Caribisch Nederland heeft voor de inwoners in de leeftijd tussen 0 en 67 jaar een CRIB-nummer aangemaakt. CRIB staat voor: Centraal Registratie Informatie Belastingplichtige. Deze persoonlijke nummers worden via een brief toegestuurd aan iedereen die ingeschreven staat in de bevolkingsadministratie van Bonaire, Saba of Sint Eustatius en binnen deze leeftijdsgroep valt. Het voordeel is dat personen niet meer naar het belastingkantoor hoeven te komen om een CRIB-nummer aan te vragen en op te halen. Dit geldt niet voor bedrijven.

Een CRIB-nummer is een uniek persoonsgebonden nummer voor iedereen die geregistreerd staat bij de Belastingdienst Caribisch Nederland. Het nummer is in de eerste plaats bedoeld voor contact tussen personen en overheidsinstanties. Hierbij moet gedacht worden aan de Belastingdienst, het Openbaar Lichaam, Sociale Zaken of Studiefinanciering. Door het gebruik van een CRIB-nummer kunnen bijvoorbeeld betalingen op een eenvoudige manier correct worden verwerkt. Een CRIB-nummer is

nodig bij contact met de Belastingdienst, bijvoorbeeld bij het invullen van uw aangifte inkomstenbelasting. Bij betalingen aan de Belastingdienst moet dit nummer vermeld worden. Ook bij aankoop van een auto of motor en het ken-teken op naam zetten bij het Openbaar Lichaam, is een CRIB-nummer nodig. Daarnaast heeft de werkgever het CRIB-nummer nodig voor het bijhouden van de loonadministratie. Met het CRIB-nummer kunnen gegevens worden herleid naar een bepaald persoon. Onzorgvuldig gebruik van het

CRIB-nummer brengt daarom privacyrisico's met zich mee, bijvoorbeeld misbruik van persoonsgegevens en identiteitsfraude. Het is daarom noodzakelijk om zorgvuldig om te gaan met het verstrekken van het CRIB-nummer. Inwoners van Caribisch Nederland die al eerder te maken hebben gehad met de Belastingdienst Caribisch Nederland, hebben al een CRIB-nummer en krijgen nu geen brief. Het CRIB-nummer dient goed bewaard te worden. Mocht het toch kwijtraken, dan kan er bij de Belastingdienst een CRIB-verklaring opgehaald worden na het tonen van een geldig legitimatiebewijs. Voor vragen over het CRIB-nummer, kan contact worden opgenomen met Belastingdienst CN. Het telefoonnummer is op Bonaire: 00599 715-8585, op Sint Eustatius 00599 318-325, op Saba 00599 416-3941 en het e-mailadres is balie@belastingdienst-cn.nl.

Euro

In het rood

AMSTERDAM — De hoofdin-
dex op Beursplein 5 noteerde
vandaag rond het middag-
uur 1,5 procent in het rood
op 777,14 punten. De Mid-
Kap verloor 1,2 procent tot
1069,72 punten. Frankfurt,
Londen en Parijs zakten tot
1,6 procent.
Chipbedrijven ASML, dat
morgen een beleggersdag
houdt, en Besi stonden onder-
aan in de AEX met minnen
van 5,8 en 4,5 procent. ASMI
zakte 4,3 procent, ondanks
dat de chiptoeleverancier de
orderontvangst in het derde
kwartaal aanzienlijk hoger
ziet uitkomen dan eerder ge-
dacht. ASMI profiteert van de
wereldwijde chiptekorten en
de omvangrijke investerings-
plannen van grote chipprodu-
centen om die tekorten tegen
te gaan en rekent voor de
komende jaren op een flinke
groei.
Shell (plus 2,6 procent) ging
aan kop in de AEX. Op de olie-
markt kostte een vat Brent-
olie 0,9 procent meer op 80,25
dollar. De olieprijsen lopen op
door de sterke vraag vanwege
het herstel van de coronacrisis.
Een vat Amerikaanse olie
werd 1,1 procent duurder op
76,31 dollar.
De euro was 1,1675 dollar
waard tegen 1,1702 dollar een
dag eerder.

Tokio

Licht lager

TOKIO — De aandelenbeurs
in Tokio is vandaag licht lager
gesloten. De toonaangevende
Nikkei in Tokio eindigde 0,2
procent in de min op 30.183,96
punten. De hoofindex is deze
maand al zo'n 7 procent geste-
gen sinds premier Yoshihide
Suga begin september zijn
vertrek aankondigde. De con-
tainervervoerders Kawasaki
Kisen Kaisha, Nippon Yusen
en Mitsui OSK Lines kelder-
den tot ruim 13 procent.
De beurs in Shanghai toonde
wat herstel na de verliesbeurt
een dag eerder en noteerde
tussentijds 0,6 procent in de
plus. Beleggers verwerkten
het nieuws dat Beijing maat-
regelen neemt om de stroom-
levering aan huishoudens te
garanderen en stroomstoring-
en te voorkomen. In grote
delen van het land is sprake
van een stroomtekort.
In Hongkong dikte de Hang
Seng-index 1,7 procent aan.
De noodlijdende Chinese
vastgoedontwikkelaar Ever-
grande won 5,5 procent na
berichten dat de Chinese
centrale bank particuliere
huiseigenaren in China zal
beschermen bij een eventuele
ondergang van het vastgoed-
concern.

Wall Street

Verlies

NEW YORK — De aande-
lenbeurzen in New York zijn
vandaag met verliezen aan
de handel begonnen. Van de
bekendste beursgraadmeters
in New York ging techbeurs
Nasdaq het hardst onderuit,
met 1,6 procent tot 14.719
punten. Zwaargewichten
Amazon, Apple, Microsoft
en Google-moeder Alphabet
daalden tot 2,4 procent. De
Dow-Jonesindex verloor 0,3
procent tot 34.752 punten. De
brede S&P 500 zakte 0,9 pro-
cent tot 4402 punten.
De olieprijsen stegen verder
na een nieuw rapport van
oliekartel OPEC. Het ver-
bond van olieproducerende
landen verwacht dat de vraag
naar olie de komende jaren
nog sterk zal stijgen. Een vat
Amerikaanse olie werd 1 pro-
cent duurder op 76,23 dollar
per vat. Brentolie steeg 0,7
procent tot 80,06 dollar per
vat. Het is voor het eerst sinds
oktober 2018 dat de grens van
80 dollar werd geslecht. Olie-
concerns als Chevron, Exxon-
Mobil en ConocoPhillips won-
nen in het kielzog van de olie-
prijsen tot 2,4 procent. Baker
Hughes, een dienstverlener
voor de olie-industrie, steeg
3,3 procent.

3 EU-landen ontvangen samen 2,2 miljard euro voor herstelplan

BRUSSEL — De Europese Commissie heeft in totaal
bijna 2,2 miljard euro gestort op de rekeningen van
drie EU-landen voor hun herstelplannen. Tsjechië
heeft 915 miljoen euro ontvangen uit het miljarden-
fonds dat de regeringleiders vorig jaar kort na de
uitbraak van de coronapandemie op poten zetten,
Kroatië 818 miljoen en Oostenrijk 450 miljoen euro.
Het dagelijks EU-bestuur heeft inmiddels 51,5 miljard
euro overgemaakt naar zestien lidstaten, zegt een
woordvoerder.

De eerste uitbetalingen zijn
bestemd voor de voorfinan-
ciering van projecten die zijn
goedgekeurd door zowel de
commissie als de EU-minis-
ters van Financiën. Het gaat

steeds om 13 procent van het
bedrag dat elk land kan krij-
gen. Er is bijna 700 miljard
euro aan subsidies en lenin-
gen, die via een bepaalde
sleutel worden verdeeld. Af-

gesproken is dat ten minste
37 procent van het geld aan
klimaatmaatregelen wordt
bestede, en 20 procent aan
digitalisering. Voor Tsjechië
is in totaal 7 miljard euro
beschikbaar, voor Kroatië
6,3 miljard en voor Oosten-
rijk 3,5 miljard euro.

Het herstelfonds is bedoeld
om door Covid-19 getrof-
fen landen te steunen en de
Europese economie een
extra injectie te geven. Ook
bepaalden de leiders dat de
landen elk hervormingen

moeten doorvoeren om hun
economie te versterken. De
uitbetalingen uit het fonds
worden gekoppeld aan het
nakomen van afspraken met
de commissie en de lidstaten
daarover. Voor de uitvoer van
de plannen zijn tijdschema's
afgesproken.

Alleen Nederland, dat aan-
spraak kan maken op 6 mil-
jard euro aan subsidie, en
Bulgarije hebben nog geen
herstelplan in Brussel inge-
diend. Beide landen hebben
een demissionaire regering.

Benzineprijs stijgt naar record door duurdere olie

EINDHOVEN — De prijs
voor een liter benzine is
naar een nieuw record
gestegen door de oplo-
pende olieprijs. Volgens
consumentenorganisatie
UnitedConsumers ligt de
adviesprijs voor een liter
E10 (Euro95) landelijk
nu gemiddeld op 1,989 euro.

De adviesprijs voor een li-
ter diesel is nu gemiddeld
1,635 euro. Dat is even-
eens de hoogste prijs ooit
voor dat type brandstof,
aldus UnitedConsumers,
dat dagelijks adviesprijs-
en bijhoudt van vijf grote
oliemaatschappijen. De Ne-
derlandse brandstofprijs
bestaat overigens voor een
belangrijk deel uit accijns.
Dat is een vaste heffing die
door de overheid is vastge-
steld.

Marktdeskundige Paul van
Selms van UnitedConsu-
mers wijst er wel op dat
bij veel tankstations de
prijzen lager liggen omdat
zij kortingen geven. De ad-

Foto: Shutterstock

viesprijs wordt vaak gehan-
teerd door pompstations
langs snelwegen die dus
duurder zijn.
Volgens prijsvergelijker
brandstof-zoeker.nl is het
bij enkele goedkope pompen
in Nederland nog steeds
mogelijk om E10 voor een

prijs rond de 1,70 euro per
liter te tanken.

De olieprijs is al geruime
tijd aan het stijgen doordat
de vraag naar olie aantrekt
door het sterke economi-
sche herstel van de coron-
apandemie en het aanbod

op de markt beperkt is. De
prijs van een vat Brentolie
(van 159 liter) steeg van-
daag tot boven de 80 dollar,
het hoogste niveau sinds
oktober 2018. Van Selms
sluit niet uit dat de benzi-
neprijs kan stijgen tot bo-
ven de 2 euro.

SEC: Ongeregu- leerde Amerikaanse cryptomarkt gaat mis

WASHINGTON — Als
Amerikaanse markten
voor cryptomunten en
daaraan gerelateerde
platformen ongeregu-
leerd blijven, gaat het
mis. Daarvoor waar-
schuwde Gary Gensler,
de voorzitter van de Ame-
rikaanse beurswaakhond
Securities and Exchange
Commission (SEC).

Volgens Gensler zijn er han-
delsplatformen en krediet-
verstrekkers waar honder-
den, zo niet duizenden to-
kens rondgaan. “Dit eindigt
niet goed, als deze buiten het
beeld van de toezichthouders
blijven.” Een token is een
cryptomunt. Gensler deed
de uitspraken bij een con-
ferentie voor programmeurs in
Beverly Hills, Californië.

De SEC omschreef crypto's
eerder als ‘het Wilde Wes-
ten’ en pleitte voor strenger
toezicht op de markten. Ook
waarschuwde de toezicht-
houder al dat eerdere initia-
tieven van banken en andere
bedrijven die alternatieve
geldvormen aanboden zijn
mislukt.
Gensler wilde tijdens de con-
ferentie niet ingaan op eerde-
re uitspraken van de topman
van Coinbase Global, Brian
Armstrong. Die had gezegd
dat de SEC reguleerde door
processen aan te spannen
en dat de dienst ‘schimmig
gedrag’ vertoonde. Coinbase
is het grootste Amerikaanse
handelsplatform voor digita-
le munten. Coinbase besloot
eerder onder druk van auto-
riteiten toch geen product uit
te brengen waarmee mensen
geld konden verdienen door
tokens uit te lenen. De SEC
dreigde eerder met een aan-
klacht als Coinbase de plan-
nen door zou zetten.

Europese energieprijzen stijgen naar nieuwe records

LONDEN — De energie-
prijzen in Europa zijn
vandaag naar nieuwe
records gestegen. Met
name de gasprijzen lo-
pen steeds sterker op
door de sterke vraag. In
het Verenigd Koninkrijk
zijn er zelfs zorgen over
tekorten aan gas rich-
ting de winterperiode.

De prijs van aardgas ging
vandaag met meer dan 11
procent omhoog. Ook de
prijs van Duitse stroom
steeg, net als de prijzen van
emissierechten. “De balans
tussen vraag en aanbod
in Europa blijft uitermate
krap richting de winter. Dat

zorgt voor verdere opwaart-
se prijsdruk voor een markt
die al records heeft bereikt”,
schrijven analisten.

De Franse minister van
Financiën Bruno Le Maire
denkt dat de energieprij-
zen de komende maanden
nog verder kunnen gaan
stijgen, liet hij weten op de
Franse televisie. De Fran-
se overheid is bezig extra
maatregelen te nemen om
huishoudens te helpen met
die stijgende kosten. Parijs
heeft al aangekondigd een
eenmalige betaling van 100
euro te doen aan de 5,8 mil-
joen huishoudens die ener-
gievouchers krijgen.

Sanofi stopt met coronavaccin ondanks goede resultaten

PARIJS — Sanofi gaat
niet verder met de ont-
wikkeling van een poten-
tieel coronavaccin, on-
danks bemoedigende on-
derzoeksresultaten over
het middel. Het vaccin
werkt op dezelfde mRNA-
technologie die Moderna
en Pfizer/BioNTech heb-
ben gebruikt voor hun
goedgekeurde vaccins.
Doordat die bedrijven al
heel ver zijn met de ont-
wikkeling en verkoop
van hun vaccins, ziet de
Franse branchegenoot
geen brood in de ontwik-
keling van een vergelijk-
baar product tegen Co-
vid-19.

De vaccins van Moderna en
BioNTech/Pfizer werken met
zogeneten messenger-RNA,
of mRNA. Bij een inenting
met die stof krijgen cellen
in het lichaam instructies
om bepaalde eiwitten van
het coronavirus aan te ma-

ken, waarna het lichaam
deze herkent en een verde-
digingsmechanisme opzet.
Sanofi wil met de eigen ken-
nis over deze technologie
middelen gaan ontwikkelen
tegen andere ziektes, zoals
de griep.
“Het is nu niet nodig om
nieuwe mRNA-vaccins te-
gen Covid-19 te ontwikke-
len, maar wel om Frankrijk
en Europa goed uit te rusten
voor de volgende pandemie
en nieuwe ziektes”, zei Tho-
mas Triomphe, vicepresident
bij Sanofi voor vaccins.
Sanofi werkt samen met
zijn Britse branchegenoot
GlaxoSmithKline (GSK) nog
wel aan een ander corona-
vaccin. Hier wordt een door
Sanofi ontwikkelde antistof
gcombineerd met een ver-
sterker van de immuunreac-
tie van GSK. De resultaten
van onderzoek naar dit mid-
del bij het lichaam verschijnen
naar verwachting eind dit
jaar.

Hongkong vraagt banken naar blootstelling aan Evergrande

HONGKONG — De centrale bank van Hongkong heeft
kredietverstrekkers in de stadstaat gevraagd wat hun
financiële blootstelling is aan het wankel vastgoed-
concern China Evergrande Group. Ze hebben 24 uur
de tijd om met een antwoord te komen, schrijft pers-
bureau Bloomberg op basis van ingewijden.

Het is niet de eerste keer
dat de Hong Kong Monetary
Authority (HKMA) dit jaar
vraagt naar de banden tus-
sen banken en Evergrande.
Deze zomer verzocht de
toezichthouder financieel
dienstverleners uitleg te ge-
ven over de beëindiging van
hypotheken voor projecten
van Evergrande die nog niet
waren afgerond.

Evergrande is een giganti-
sche speler op de Chinese
vastgoedmarkt met bouw-

projecten in honderden ste-
den in het Aziatische land.
Om te groeien leende het
conglomeraat veel geld,
maar de schuldenberg van
omgerekend circa 260 mil-
jard euro lijkt nu onhou-
dbaar. Leveranciers wachten
nog op hun geld en vorige
week liet het bedrijf een ren-
tebetaling op obligaties ver-
strijken.

Tot nu toe hebben banken
die actief zijn in de regio de
markten vooral gerustge-

steld over de impact van een
eventueel faillissement van
Evergrande op hun eigen ba-
lans. HSBC zei vorige week
nog geen directe impact te
ervaren van de problemen.
Zeker tien Chinese beurs-
genoteerde banken meldden
genoeg onderpand te hebben
gekrege voor leningen aan
Evergrande en dat risico's
beheersbaar zijn.

De centrale bank van China
beloofde eerder al alles te
doen om een ‘gezonde vast-
goedmarkt’ te garanderen
en huizenkopers te bescher-
men.
Beleidsmakers gaven het
bankwezen ook nog een nieu-
we geldinjectie om schokken
op te vangen.

Britse detailhandel: Meer visa voor buitenlandse chauffeurs nodig

LONDEN — De branchevereniging voor de Britse
detailhandel wil dat de overheid nog meer werkvisa
gaat verstrekken aan buitenlandse vrachtwagen-
chauffeurs om zo de nijpende tekorten aan truckers
tegen te gaan. Premier Boris Johnson maakte afge-
lopen weekeinde bekend 5000 tijdelijke werkvergun-
ningen te verstrekken aan buitenlandse vrachtwagen-
bestuurders.

Maar volgens winkelbran-
chevereniging British Retail
Consortium (BRC) is dat
niet genoeg. De organisatie
waarschuwt voor leverings-
problemen in aanloop naar
de feestdagen en ‘teleurstel-
ling voor miljoenen Britse
huishoudens’ omdat produc-
ten niet voorhanden zijn.
Voor alle sectoren in de de-
tailhandel zijn extra chauf-

feurs nodig, aldus de BRC.
Bovendien zal het vele
maanden gaan duren voor-
dat er genoeg Britse chauf-
feurs zijn opgeleid om het
tekort op te vangen, denkt de
organisatie. Daarom zouden
ook de looptijden van die vi-
sa moeten worden verlengd.
Die lopen nu tot kerstavond.
Het Britse leger is inmid-
dels in paraatheid gebracht

om te helpen met de brand-
stofcrisis in het Verenigd
Koninkrijk. Bij tankstations
is een tekort aan benzine en
diesel ontstaan omdat er te
weinig vrachtwagenchauf-
feurs zijn om ze te bevoorra-
den. De problemen worden
verergerd door Britten die
massaal naar pompen rijden
om een voorraad in te slaan,
uit angst zonder brandstof te
komen zitten.
Britten worden nu opgeroe-
pen om mensen die werken
in de zorg en het onderwijs
voorrang te geven bij het tan-
ken van brandstof, zodat hun
werkzaamheden niet wor-
den verstoord door het lange
wachten bij pompstations.

NEW YORK		AMSTERDAM		
	28-Sep		previous	28-Sep
DOW JONES	34,346.56 -1.50%	AEX	788.67	773.71 -1.90%
S&P 500 INDEX	4,356.22 -1.96%	ARCELMORTMALT	26.00	25.41 -2.27%
NASDAQ	14,578.50 -2.62%	AEGON NV	4.28	4.33 1.24%
AMAZON.COM INC	3,302.57 -3.03%	KONINKLIJKE AHOL	28.64	28.57 -0.26%
APPLE INC	142.47 -1.99%	AKZO NOBEL	95.78	94.40 -1.44%
BAIDU INC-SP ADR	154.14 -1.78%	ASIM HOLDING NV	716.90	665.20 -7.21%
BERKSHIRE HATH-B	276.75 -1.06%	DSM (KONIN)	175.10	173.25 -1.06%
BOEING CO/H	218.95 -2.32%	HAL TRUST	150.80	150.00 -0.53%
CITIGROUP INC	71.80 -0.64%	HEINEKEN NV	90.40	89.52 -0.97%
COCA-COLA CO	52.64 -1.82%	ING GROEP NV	12.45	12.32 -1.04%
COSTCO WHOLESALE	449.47 -2.41%	KPM (KONIN) NV	2.77	2.74 -0.90%
WALT DISNEY CO	174.10 -2.33%	KONINKLIJKE PHIL	38.81	39.39 1.49%
3D SYSTEMS CORP	28.78 -3.38%	RANDSTAD NV	58.72	58.48 -0.41%
EBAY INC	71.07 -3.53%	ROYAL DUTCH SH-A	18.86	19.17 1.64%
FACEBOOK INC-A	340.08 -3.82%	TOMTOM NV	7.06	6.86 -2.90%
GENERAL ELECTRIC	105.08 -0.26%	TOTALENERGIES SE	41.06	41.60 1.30%
ALPHABET INC-A	2,713.24 -3.83%	UNILEVER PLC	46.43	46.56 0.28%
HP INC	28.88 0.57%	W.P. STEWART HOL	847.60	840.46 -0.84%
HOME DEPOT INC	333.92 -2.20%	SCOTIA FUNDS	PREV.	27-Sep
INTEL CORP	54.24 -0.78%	MONEY MARKET	13.5982	13.5994 0.01%
JOHNSON&JOHNSON	162.12 -0.64%	US DOLLAR BOND	3.0096	2.9938 -0.52%
MICROSOFT CORP	285.34 -3.00%	GLOBAL EQUITY	3.4168	3.7015 8.33%
PROCTER & GAMBLE	140.06 -1.13%	US EQUITY	19.4147	21.6278 11.40%
ROYAL DUTCH-ADR	44.65 1.09%	EUROPEAN EQUITY	2.9809	3.4607 16.10%
STARBUCKS CORP	111.33 -2.07%	FUNDS	PREV.	27-Sep
TWITTER INC	62.26 -4.76%	BSF DEFENSIVE	126.29	126.30 0.01%
WALMART INC	140.72 -1.08%	BSF CONSERVATIVE	120.41	120.45 0.03%
EXCHANGE TRADED FUND	28-Sep	BSF MODERATE	153.90	153.93 0.02%
ALERIAN MLP - AMLP	33.46 -1.39%	BSF AGGRESSIVE	184.97	184.97 0.00%
ISH GBL HY BD - GHYG	50.19 -0.32%	BGF MULTI ASSET INC	10.28	10.27 -0.10%
ISH IBOXX HY BD - HYG	87.42 -0.47%	BGF GBL ALLOCATION	77.10	77.03 -0.09%
ISH SELECT DIV - DIVY	116.38 -0.63%	BGF USD CORE BOND	18.03	17.99 -0.22%
ISH MSCI EMKT - EEM	50.39 -1.41%	BGF FIX INC GBL OP	15.77	15.76 -0.06%
ISH MSCI PAC - EPP	48.37 -2.40%	BGF USD HI YIELD BND	39.24	39.22 -0.05%
ISH RUSSELL - INVV	257.80 -1.91%	CURRENCIES	PREV.	28-Sep
ISH S&P 500 - SPY	74.56 -2.60%	YENUSD	111.0000	111.3400 0.31%
ISH EUROPE - IEV	52.42 -2.37%	EURUSD	1.1695	1.1683 -0.10%
INVESCO QQQ TRUS	360.40 -2.69%	CANUSD	1.2628	1.2692 0.51%
INVESCO DB COMMO	20.05 -0.69%	GBPUSD	1.3698	1.3537 -1.18%
SPDR S&P INT DIV-DIVX	38.21 -1.44%	COMMODITIES	PREV.	28-Sep
SPDR S&P MID 400	489.08 -1.37%	OIL WTI	75.45	74.83 -0.82%
SPDR S&P 600 SMA	96.35 -1.08%	GOLD	1750.16	1737.66 -0.71%
VANGUARD REIT - VNQ	102.31 -1.07%	SILVER	22.8275	22.45 -0.77%
WSDOMTR JAP H EQ-DXJ	64.03 -1.47%	WHEAT	722.2500	712.50 -1.35%

Source Bloomberg

Source Bloomberg

A Standard Of Excellence Since 1916

Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center | Schottegatweg (oost) z/n
P.O.Box 305 | Curaçao | Tel 466 1818 | Fax 466 1633
e-mail: pbis@mcb-bank.com | website: www.mcb-bank.com/pbis

Belangrijke nummers

Centraal Politie	100	—Oranjestad—		— Mortuaries —	
Brandweer	911	Ambulance	582-1234	Ad Patres	584-2299
Politie O'stad	102	BGD Oranjestad	527-2782	Aurora	588-6699
Politie San Nicolaas	104	Veterinaire Kliniek	582-1720	Olive Tree San Nicolaas	584-8888
Politie St.Cruz	105	Animal Shelter	582-1623	Royal Funeral Home	582-0000
Politie Noord	107				
Telefon pa Hubentud	131	— San Nicolaas—		— Stichtingen —	
Kustwacht	913	Ambulance	584-5050	Fundacion Anti-Droga Aruba	
Tipline Politie	11141	Centro Medico	524-8833	(FADA)	583-2999
Ziekenhuis	527-4000	BGD San Nicolaas	527-2782	Fundacion Respetami	582-4433
Dierenarts	585-0400	Serlimar	584-5080	Zwanger? Fundacion	
Elmar centraal	523-7100			CIZKA	583-0331
Elmar storing	523-7147	— Botica —		Fundacion Diabetico	592-4321
WEB Aruba	525-4600	4 Centro Medico	584-5794	Arubano	566-5045
SETAR	525-1000	Aloë	584-4606	Twelve Step Meeting	
Taxi (TAS)	587-5900	Central	585-1965	AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
Taxi (ATT&T)	582-2010	Dakota	588-7364	Fundacion Amor Pa	568-4739
Taxi (PTS)	588-0035	Del Pueblo	582-1253	Prohimo	564-8849
Taxi (Diamond)	587-2300	Eagle	640-8443 ext 101	NA Acceptance Group	565-7500
Kankerbestrijding	582-0412	Kibrahacha	583-4908	Fundacion Centro	
Stichting SAMBA	582-0903	Maria	6408443 ext 301	Ecologico Aruba	562-8984
		Noord	6408443 ext 201	Bureau Sostenemi Misbruik	
		Oduber	582-1780	en mishandeling tegen	
		Paradera	588-6638	minderjarigen	588-1010
		San Lucas	584-5119	Fundacion C.V.A. voorkomen	
		San Nicolaas	584-8186	en zorg voor stroke	567-7004
		Santa Anna	586-8181	Sociaal Psychiatrische Dienst (SPD) 24	
		Santa Cruz	585-8028	uur per dag bereikbaar:	
		Seroe Preto	6408443 ext 401		
		Trupiaal	583-8560	522-4249 van 07.30 t/m 16.30 uur	
				592-4400 van 17.00 t/m 07.00 uur	

Grilled Chicken Tacos with Bacon

Prep Time	10 minutes
Cook Time	14 minutes
Resting Time	5
Total Time	24 minutes
Servings	6 tacos

Equipment
- Outdoor Barbecue Grill

- Ingredients
- 1-2 pounds chicken breast boneless, skinless
 - 2-3 tablespoons olive oil
 - 3 tablespoons taco seasoning
 - 6 flour tortillas soft taco size
 - 6 slices bacon cooked, crumbled

- Instructions
1. Drizzle a little olive oil over each chicken breast.
 2. Generously rub each chicken breast with taco seasoning.
 3. Grill over medium-high heat for about 6-7 minutes on each side or until chicken reaches internal temperature of 165 degrees.
 4. Remove from grill and let rest for about 3-5 minutes.
 5. Cut chicken into slices or bite-sized dices and place on tortilla.
 6. Top with remaining ingredients and serve immediately.

Pumpkin Chocolate Chip Muffins

Prep Time	15 minutes
Cook Time	20 minutes
Total Time	30 minutes
Servings	12

- Ingredients
- 1 1/2 cup flour
 - 1 1/2 teaspoon baking soda
 - 2 teaspoons cinnamon
 - 1 teaspoon salt
 - 1/2 teaspoon nutmeg
 - 1 cup pumpkin purée
 - 1 cup brown sugar
 - 1/2 cup low fat buttermilk
 - 1 egg
 - 1 tablespoon canola oil
 - 1/2 cup mini chocolate chips plus extra for sprinkling

- Instructions
1. Preheat oven to 375 degrees. In a small bowl, mix flour, baking soda, cinnamon, salt, and nutmeg.
 2. In a large bowl, mix pumpkin, brown sugar, buttermilk, egg, and oil.
 3. Add dry mixture to the wet mixture. Stir just until combined, DO NOT over mix. Mixture will be a bit lumpy.
 4. Fold in chocolate chips.
 5. Line a muffin tin with muffin liners. Fill each liner about 3/4 of the way full. Sprinkle extra chocolate chips on top if desired.
 6. Bake for 20 minutes or until a toothpick inserted in the middle comes out clean.
 7. As soon as muffins are cool enough to touch, remove from pan and transfer to a cooling rack. Let muffins cool to room temperature.

- 2 tomatoes diced
- 2 cups shredded lettuce
- sour cream to taste
- ranch dressing optional
- cilantro chopped, to taste

Het weer

WOENSDAG 29 SEPTEMBER 2021			
Gedeeltelijk bewolkt met wind uit het Oost tussen 17 en 24 km/u.			
Max Temp.	Voelt Als	Wind	Bewolking
32°	38°	17 km/u	45%
Zonsopgang	Zonsondergang	UV index	
06:29	18:32	10 v/d 10	

WOENSDAGAVOND			
Gedeeltelijk bewolkt met wind uit het Oost tussen 11 en 20 km/u.			
Min Temp.	Voelt Als	Wind	Bewolking
28°	31°	11 km/u	43%
Maansopgang	Maansondergang		
00:15	13:32		

Huisartsen & Apotheken

Dienstdoende huisartsen	Dienstdoende apotheken
Huisarts nachtdienst - Oranjestad	Apotheek nachtdienst San Nicolaas
Huisartsenpost Hospitaal 527-4580	Botica San Lucas 584-5119
Huisarts nachtdienst - San Nicolaas	Apotheek nachtdienst Oranjestad
Centro Medico San Nicolaas	Botica Dakota 588-7364
28 Sept. 2021 - Dr. de Cuba	

Oplossing sudoku 28 september

7	3	5	2	9	1	8	4	6
1	9	4	6	3	8	7	5	2
2	8	6	7	4	5	1	9	3
9	2	8	4	1	3	6	7	5
3	4	7	5	8	6	2	1	9
5	6	1	9	7	2	4	3	8
4	1	2	8	5	9	3	6	7
8	7	9	3	6	4	5	2	1
6	5	3	1	2	7	9	8	4

BVN			
15:30	Sesamstraat	07:25	Weerbericht Europa/Afrika
15:45	Het Klokhuis	07:30	Denkend aan Holland
16:00	NOS Jeugdjournaal	08:05	College Tour
16:20	Tijd voor MAX	08:55	Nieuwsuur
17:05	NOS Journaal	09:30	Weerbericht Amerika/Caribiën
17:20	BinnensteBuiten	09:35	Opsporing Verzocht
17:45	EenVandaag	09:40	Op1
18:15	Khalid & Sophie	10:35	2Doc Kort
19:00	NOS Journaal	11:00	NOS Journaal
19:25	Weerbericht Europa/Afrika	11:15	Goedemorgen Nederland
19:30	Denkend aan Holland	11:35	Nederland in Beweging
20:05	College Tour	11:50	Kook mee met MAX
20:55	Nieuwsuur	12:00	NOS Journaal
21:30	Weerbericht Amerika/Caribiën	12:20	Media Inside
21:35	Opsporing Verzocht	13:00	NOS Journaal
21:40	Op1	13:15	Typisch Leiden
22:35	2Doc Kort	13:40	Noord-Zuid-Oost-West
23:00	NOS Journaal	14:05	NOS Journaal
23:15	Goedemorgen Nederland	14:20	All Stars
23:35	Nederland in Beweging	14:45	Operatie Obesitas
23:50	Kook mee met MAX	15:20	Sesamstraat
		15:35	Sesamstraat 10 voor...
		15:45	Het Klokhuis
woensdag 29 september		16:05	NOS Jeugdjournaal
00:05	NOS Journaal	16:25	Tijd voor MAX
00:20	Erik Scherder laat zich niet kisten	17:05	NOS Journaal
01:00	NOS Journaal	17:20	BinnensteBuiten
01:15	Typisch Leiden	17:45	EenVandaag
01:40	Noord-Zuid-Oost-West	18:15	Khalid & Sophie
02:00	NOS Journaal	19:00	NOS Journaal
02:20	Soep, sores en soelaas	19:25	Weerbericht Europa/Afrika
02:40	In de voetsporen van de Wederopbouw	19:30	DNA Onbekend
		20:15	Atlas
03:30	Sesamstraat	20:55	Keuringsdienst van waarde
03:45	Het Klokhuis	21:20	Nieuwsuur
04:00	NOS Jeugdjournaal	22:00	Weerbericht Amerika/Caribiën
04:20	Tijd voor MAX	22:05	Op1
05:05	NOS Journaal	23:00	NOS Journaal
05:20	BinnensteBuiten	23:15	Goedemorgen Nederland
05:45	EenVandaag	23:35	Nederland in Beweging
06:15	Khalid & Sophie	23:50	Kook mee met MAX
07:00	NOS Journaal		

COLOFON

Uitgeverij: Amigoe Aruba N.V. Amigoe op School Tel: (297) 582-4333 Fax: (297) 582-2368	Administratie Amigoe Krant: Rushilene Lejuez adminaruba@amigoe.com Incasso Abonnement: Zulaika Kelly incassoaruba@amigoe.com Distributie en klachten over bezorging: Zulma Kock abonementaruba@amigoe.com Printer: Caribbean Speed Printers NV Aruba Kantooruren: Maandag t/m Vrijdag 8:00 am – 2.00 pm Bankrekeningnummers: Caribbean Mercantile Bank #20651903 Banco di Caribe # 81027801 RBC #100031723 Aruba Bank # 6000400190
---	--

Groot-Brittannië zet leger op stand-by vanwege brandstofcrisis

LONDEN — Groot-Brittannië heeft gisteren het leger op stand-by gezet om te helpen met de aanhoudende brandstofcrisis. Bij tankstations is een tekort aan benzine en diesel ontstaan omdat er te weinig vrachtwagenchauffeurs zijn om ze te bevoorraden. De problemen worden verergerd door Britten die massaal naar pompen rijden om een voorraad in te slaan, uit angst zonder brandstof te komen zitten.

“Een beperkt aantal chauffeurs van militaire tankwagens moet in staat van paraatheid worden gebracht en indien nodig worden ingezet om de brandstofvoorzieningsketen verder te stabiliseren”, maakte het ministerie van Economische Zaken gisteravond in een verklaring bekend.

De militairen krijgen een gespecialiseerde training voordat ze worden ingezet als de crisis de komende dagen niet afneemt. “Hoevel de brandstofindustrie verwacht dat de vraag de komende dagen weer op het normale niveau zal komen, is het terecht dat we deze, gevoelig liggende voorzorgsmaatregel nemen”, aldus de Britse minister van Economische Zaken Kwasi Kwarteng. “Indien nodig zal de inzet van militair personeel de toeleveringsketen voorzien van extra capaciteit als tijdelijke maatregel om de druk te verlichten die wordt veroorzaakt door pieken in

Foto: Shutterstock

de lokale vraag naar brandstof”, voegde hij eraan toe. Om het chauffeurstekort enigszins tegen te gaan kondigde de Britse premier Boris Johnson afgelopen week-einde aan duizenden tijdelijke werkvisa te verstrekken aan buitenlandse vrachtwagenbestuurders. Hij maakte daarmee een drastische ommekeer in het strenge immigratiebeleid na de brexit.

Oliebedrijven, waaronder Shell, BP en Esso, zeiden dat er ‘voldoende brandstof was bij de Britse raffinaderijen’. Ze verwachten dat de vraag binnen enkele dagen weer op het normale niveau uitkomt waardoor de druk op de tankstations zal afnemen.

Geen waterflessen met benzine te vullen

De Britse minister van Transport, Grant Shapps, vraagt automobilisten om bij tankstations geen waterflessen meer met benzine te vullen. Uit angst voor een tekort gaan mensen massaal naar pompstations om brandstof te hamsteren.

“Des te eerder we teruggaan naar onze normale gewoontes, des te eerder het probleem verholpen is”, zegt Shapps. Volgens hem zijn er voorzichtige signalen dat de situatie de goede kant opgaat en dat meerdere tankstations weer genoeg benzine

in voorraad hebben. “Maar we moeten allemaal ons steentje bijdragen. Breng dus geen waterflessen naar pompstations, het is gevaarlijk en helpt niet”, aldus Shapps.

Shapps geeft de Covid-19-pandemie de schuld van de crisis. Door de pandemie werden er minder rijexamens voor vrachtwagenchauffeurs afgenomen, waardoor er nu een tekort is. Critici zeggen dat de brexit de oorzaak is. Dit is volgens Shapps mogelijk, maar hij beweert dat het VK dankzij de brexit andere regels kon doorvoeren om sneller chauffeurs rijexamen te laten doen.

Haags raadslid opgepakt om ‘verdacht gedrag’ in buurt van Rutte

DEN HAAG — Arnoud van Doorn, de fractievoorzitter van de Haagse Partij van de Eenheid, is zondag aangehouden omdat hij ‘verdacht gedrag’ vertoonde. Dat bevestigt een woordvoerder van het Openbaar Ministerie (OM) na berichtgeving in het AD. Van Doorn werd opgepakt door de beveiligers van demissionair premier Mark Rutte, die werken voor de Dienst Koninklijke en Diplomatieke Beveiliging (DKDB).

Het OM verdenkt Van Doorn ervan ‘te hebben getracht inlichtingen te verschaffen om een ernstig misdrijf voor te bereiden’. Inmiddels is Van Doorn weer vrijgelaten. Het raadslid blijft nog wel verdachte, aldus het OM. Wat het ‘verdachte gedrag’ precies inhoudt, en of de verdenking betrekking heeft op Rutte, kon een woordvoerder nog niet zeggen. “Het onderzoek loopt nog, dus daar wordt nog naar gekeken.” De advocaat van Van Doorn was niet bereikbaar.

Gisteren werd bekend dat Rutte extra wordt beveiligd omdat er plannen zouden

zijn om een aanslag op hem te plegen of hem te ontvoeren. In de omgeving van Rutte zouden ‘spotters’ zijn gesignaleerd, criminelen die de omgeving van tevoren verkennen. Die spotters zouden uit de criminele hoek komen.

Opruiende tweets

Vandaag werd Van Doorn door de rechtbank in Den Haag veroordeeld tot een taakstraf van 120 uur voor het versturen van opruiende tweets tegen de zionisten in Israël. Een daarvan verstuurde hij in mei 2018: “Vandaag in Palestina weer tientallen jonge men-

sen door kogels van de zionistische bezettingsmacht vermoord. Het wordt druk in het paradijs. Moge Allah de zionisten vernietigen”, voorzien van twee emoji’s van een gebalde vuist en vuur. De andere twee tweets uit mei 2018 en januari 2019 zijn Engelstalig en gaan eveneens over de vernietiging van zionisten en de vernietiging van de ‘vijanden van de islam.’

Zelf beschouwt Van Doorn zijn tweets als een smeekbede en als een bijdrage aan het maatschappelijk debat. Volgens de rechtbank kan dat niet zo worden opgevat, ‘gezien de context waarin de berichten zijn geplaatst’. Zo is het woord ‘vernietigen’ volgens de rechtbank concreet gericht op geweld, en zouden de berichten kunnen worden opgevat als een aanmoediging tot het gebruiken van geweld.

Ruim 20 mensen naar ziekenhuis door explosie in flat Zweden

GÖTEBORG — In de Zweedse stad Göteborg heeft een explosie plaatsgevonden in een wooncomplex. Meer dan twintig mensen zijn naar het ziekenhuis gebracht. Zeker vier van hen zijn ernstig gewond, melden media in Zweden.

Vijf mensen zijn met ambulances naar het ziekenhuis gebracht. Achtien anderen werden met een bus vervoerd. Het overgrote merendeel van de slachtoffers zou lichte verwondingen hebben opgelopen.

De hulpdiensten ontvingen in de vroege ochtend een melding over een explosie en een daaropvolgende brand. Zij rukten massaal uit en evacueerden honderden mensen. Er zouden

mensen uit de ramen zijn gesprongen. Ook omwonenden werden geëvacueerd.

Het is niet bekend wat de explosie heeft veroorzaakt. Een gaslek is volgens Zweedse media door de autoriteiten uitgesloten. De politie is een onderzoek naar de toedracht gestart. Er zijn op dit moment geen verdachten in beeld.

Peiling: Meeste Duitsers willen Laschet niet als bondskanselier

BERLIJN — Veel Duitsers zien in Armin Laschet niet de nieuwe bondskanselier van Duitsland. 71 procent is het niet eens met zijn claim op die functie, komt naar voren uit een representatieve peiling die de Duitse krant *Augsburger Allgemeine* heeft laten uitvoeren.

Het conservatieve blok CDU/CSU van Laschet leed een historische nederlaag bij de verkiezingen van zondag. De christendemocraten wisten slechts 24,1 procent van de kiezers achter zich te krijgen, minder dan de sociaaldemocraten (SPD) van Olaf Scholz. De SPD is met 25,7 procent van de stemmen de grootste partij van Duitsland.

Laschet wil ondanks de tegenvallende resultaten net als Scholz een regering vormen. De Augsburgse All-gemeine meldt dat slechts 22 procent van de Duitsers hem daarbij steunt. Onder de aanhangers van de CDU/CSU steunt 55 procent Laschet in zijn poging om ver-

trekkend bondskanselier Angela Merkel op te volgen, terwijl 32 procent van mening is dat hij niet de nieuwe regering moet leiden.

Nieuwe coalitie

Ook binnen de CDU/CSU is niet iedereen het met Laschet eens. Meerdere partijprominenten zeggen dat hij niet het mandaat heeft gekregen om een regering te vormen. “We kunnen die verantwoordelijkheid niet opeisen”, aldus Volker Bouffier, de premier van Hessen. De regionale CDU-leider van Nedersaksen, Bernd Althusmann, zegt dat de wens van de kiezer moet worden gerespecteerd en ‘verandering gewenst is’.

Merkel blijft voorlopig aan als bondskanselier terwijl er onderhandelingen plaatsvinden voor een nieuwe coalitie. De CDU’er leidt Duitsland al zestien jaar. Zij probeerde in de laatste weken voor de verkiezingen nog steun te vergaren voor de christendemocraten, die toen in de peilingen achterliepen op de SPD.

Schouten houdt export Dolfinarium-dieren naar China niet tegen

DEN HAAG — Demissionair landbouwminister Carola Schouten ziet geen reden of mogelijkheid om te verhinderen dat twaalf dieren uit het Dolfinarium in Harderwijk worden overgebracht naar een pretpark in China. Dat laat de bewindsvrouw, tevens verantwoordelijk voor dierenwelzijn, weten in antwoord op Kamervragen over de kwestie.

“Dierenwelzijn staat bij mij voorop”, benadrukt Schouten wel. “De dieren kunnen pas vertrekken als het zeker is dat de Chinese dierentuin aan de Neder-

landse normen voor dierenwelzijn voldoet.” Het is aan het Dolfinarium om zich daarvan te verzekeren voordat de beesten op transport gaan. “Ik zal erop toezien dat het Dolfinarium zich hieraan houdt.”

Schouten acht het waarschijnlijk dat de dieren, acht dolfijnen, twee walrussen en twee zeeleeuwen, ook in China mee zullen gaan doen aan voorstellingen. “Ik vind het belangrijk dat dierpresentaties een duidelijk educatief doel dienen”, schrijft zij. Maar zij erkent ook dat zij niet de bevoegdheid heeft om daar in China op toe te zien.

Rotterdam roept noodtoestand uit voor het klimaat

Foto: Shutterstock

Kolencentrale op de Maasvlakte Haven Rotterdam

ROTTERDAM — Het Rotterdamse stadsbestuur vindt dat er meer actie ondernomen moet worden om de klimaatcrisis aan te pakken en roept daarom de noodtoestand uit voor het klimaat. De stad neemt zelf meer maatregelen maar wil daarnaast ook dat het nieuwe kabinet vaart zet met het behalen van de klimaatdoelen.

Omdat Rotterdam in een rivierdelta ligt en dus extra kwetsbaar is voor klimaatverandering is een actieve klimaatpak snel nodig, aldus het stadsbestuur. Volgens Duurzaamheids-wethouder Arno Bonte is de stad zelf momenteel nog verantwoordelijk voor 20 procent van de landelijke CO2-uitstoot. “Daarom voelen we een morele verantwoordelijkheid om voorop te lopen in het aanpakken van de klimaatcrisis.”

Japan beëindigt noodtoestand na afname coronabesmettingen

TOKIO — Japan beëindigt eind deze maand de noodtoestand die in delen van het land geldt vanwege de coronapandemie. De noodmaatregelen kunnen geschrapt worden nu het aantal besmettingen terugloopt, aldus premier Yoshihide Suga.

Japanners in de gebieden waar de noodtoestand nu nog geldt worden opgeroepen alleen naar buiten te gaan als

dat echt nodig is en drukke locaties te vermijden. Restaurants moeten om 20.00 uur dicht en mogen geen alcohol

door het tempo van de bouw van windmolenparken op te voeren en het leggen van 2 miljoen zonnepanelen op Rotterdamse daken.

Investeringsfonds

Ook heeft Rotterdam een investeringsfonds van 130 miljoen euro opgericht om bedrijven, verenigingen en inwoners te helpen om groene investeringen te doen en krijgt de stad 58,5 miljoen euro van de Europese Commissie om de haven te vergroenen.

Onder andere Amsterdam, Utrecht en Haarlem gingen Rotterdam voor in het uitroepen van de noodtoestand voor het klimaat, evenals Parijs, Londen en New York.

serveren. De beperkingen in de horeca zullen stapsgewijs worden afgebouwd. Het aantal besmettingen in Japan piekte op 20 augustus. Ongeveer 58 procent van de bevolking is nu volledig gevaccineerd tegen Covid-19. Vooral in de zomer zijn veel mensen ingeënt.

Canadese kerk: 30 miljoen dollar voor slachtoffers internaten

OTTAWA — De Canadese bisschoppen hebben gisteren 30 miljoen Canadese dollar (20,3 miljoen euro) toegezegd ter ondersteuning van initiatieven voor overlevenden van internaten voor inheemse kinderen. Eind vorige week maakten ze nog excuses voor de misstanden op de schoolinrichtingen die eerder dit jaar aan het licht kwamen. Sinds mei zijn er meer dan duizend anonieme graven gevonden bij voormalige internaten in British Columbia en Saskatchewan, die voornamelijk door de katholieke kerk werden gerund en door de overheid werden gefinancierd.

Het toegezegde geld wordt over een periode van vijf jaar vrijgegeven, maakten de bisschoppen bekend in een verklaring. Het initiatief ‘zal

betekenisvolle projecten in heel Canada ondersteunen en een significant verschil maken bij het aanpakken van het historische en aanhoudende trauma veroorzaakt door het residentiële schoolsysteem’, zei bisschop Raymond Poisson.

Over een periode van ruim honderd jaar, tot in 1996, werden ongeveer 150.000 inheemse kinderen door de scholen gedwongen gescheiden van hun families. Daar moesten ze zich aanpassen aan de cultuur van de witte bewoners van Canada, terwijl ze geïsoleerd werden van hun eigen familie, taal en cultuur. Ze werden slachtoffer van ondervoeding en fysiek en seksueel misbruik. Een nationale onderzoekscommissie, die van ‘culturele genocide’ spreekt, meldde eerder dat op de scholen meer dan 4000 doden waren gevallen.

Nieuwe explosies bij vulkaan La Palma

LA PALMA — De vulkaan op het Canarische eiland La Palma is na enkele uren rust weer begonnen met het spuwen van lava. De vulkaan is al ruim acht dagen actief. Vier gebieden aan de oostkust zijn in lockdown gegaan. Honderden bewoners van die kustgebieden moeten thuisblijven en deuren en ramen gesloten houden.

Eerder op de dag was de vulkaan al gestopt met lava spuwen, om daarna weer actief te worden. Later in de middag viel de vulkaan weer stil. Experts waarschuwdan al dat de situatie op La Palma in korte tijd kan veranderen. De vulkaan is onvoorspelbaar.

Al meerdere dagen wordt gewaarschuwd voor het moment dat de lava de zee bereikt. Zodra dit gebeurt,

kan de lava die het zeewater raakt zorgen voor explosies en giftige gassen. Momenteel zijn twee stromen van lava ongeveer een kilometer van de zee verwijderd.

Evacuaties

Het eiland telt in totaal 83.000 inwoners. Er zijn geen doden of ernstig gewonden gemeld sinds de uitbarsting van de Cumbre Vieja-vulkaan ruim een week geleden.

De uitbarsting van de vulkaan begon op 19 september. Duizenden mensen werden geëvacueerd, waaronder ook Nederlandse toeristen. Honderden gebouwen en wegen zijn verwoest door de lavastromen. Het vliegverkeer is meerdere keren stilgelegd. In de nacht van zaterdag op zondag trok een aswolk uit La Palma over Nederland.

Will en Jada Smith in open huwelijk

Foto: Shutterstock

Will Smith gaat in op de allang bestaande geruchten dat hij en zijn vrouw, Jada Pinkett Smith, een open huwelijk hebben. In zijn *GQ*-coververhaal van november geeft de oud-ster van ‘Fresh Prince of Bel-Air’ toe dat hun relatie begon met monogamie, maar naderhand evolueerde. “Jada heeft nooit in een conventioneel huwelijk geloofd. Jada had familieleden die een onconventionele relatie hadden. Dus ze groeide op op een manier die heel anders was dan hoe ik opgroeide,” legde Smith uit aan het tijdschrift. “Er waren significante eendeloze discussies over, wat is relationele perfectie? En voor het grootste deel van onze relatie kozen we voor monogamie, niet om mono-

gamie te beschouwen als de enige relationele perfectie.” De acteur van ‘King Richard’ legde uit dat hij en de ‘Gotham’-aluin ‘elkaar vertrouwen en vrijheid hebben gegeven’ binnen hun verbintenis, omdat voor hen het huwelijk ‘geen gevangenis kan zijn’. “Ik stel onze weg voor niemand voor. Ik raad deze weg aan niemand aan”, merkte hij op. “Maar de ervaringen dat de vrijheden die we elkaar hebben gegeven en de onvoorwaardelijke steun voor mij de hoogste definitie van liefde is.” De 53-jarige Smith erkende ook dat door de bekend geworden ‘entanglement’ van zijn vrouw met August Alsina, het leek alsof zij de enige was die een buitenechtelijke affaire had. “Maar dat was niet zo”, legde Smith subtiel uit. In juli 2020 onthulde het paar, dat in 1997 trouwde, dat ze in het geheim gescheiden waren toen ze haar rendez-vous had met Alsina. “We hebben er alles aan gedaan om bij elkaar weg te komen, alleen om te beseffen dat dat niet mogelijk is”, vertelde Jada toen aan Will tijdens hun ‘Red Table Talk’.

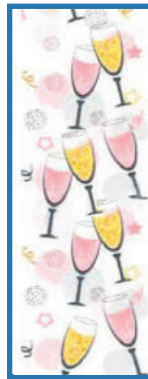
Beck Bennett verlaat SNL

‘Saturday Night Live’-acteur Beck Bennett heeft gisteren zijn vertrek uit de show aangekondigd. Hij laat hiermee zijn indrukken van de Russische president Vladimir Poetin en voormalig vicepresident Mike Pence achter. Bennett trad in 2013 in dienst bij ‘SNL’. Hij werd in het jaar 2015 gepromoveerd tot vast castlid. “Ik hou van je, SNL Ik ga je heel erg missen. Bedankt voor acht jaar van opmerkelijke mensen en ongelooflijke ervaringen die mijn leven volledig hebben veranderd. Ik had zoveel plezier”, schreef Bennett op Instagram.

Foto: Shutterstock

keren voor het 47e seizoen van de show. Chloe Fineman en Bowen Yang werden vaste leden van de cast. Dit seizoen zal ook drie nieuwe aanbevolen spelers hebben: Aristotle Athari, James Austin Johnson en Sarah Sherman. ‘SNL’ keert terug op 2 oktober, met Owen Wilson als gastheer en muzikale gast Kacey Musgraves.

Hebt u iets leuks voor de mensen-pagina?
Een jubileum, diploma of benoeming te melden?
Wij plaatsen het graag op de mensen-pagina.

Stuur uw informatie
(kort en bondig, liefst met foto) naar:
o.v.v. “mensen”.

Amsterdamse bioscoop Tuschinski viert 100-jarig bestaan

Het Amsterdamse filmtheater Tuschinski bestaat op 28 oktober 100 jaar en dat wordt gevierd met diverse activiteiten. Zo zijn er de komende maand zowel oude als moderne klassiekers te zien, zoals de bekendste, gerestaureerde Charlie Chaplin-films, ‘La vita è bella’, ‘Pulp Fiction’, ‘Soldaat van Oranje’ en ‘Turks Fruit’.

In een audiotour gaan mensen terug in de tijd met oudportier Fritz, die in 1921 op het bordes stond van de bi-

oscoop. Verder krijgt de film ‘Schindler’s List’ een muzikale inleiding door Maestro Jules, spreekt filmmaker Martin Koolhoven bij een speciale vertoning van de thriller ‘Fight Club’ en vertelt acteur Thom Hoffman over zijn liefde voor Charlie Chaplin. Ook verschijnt er een jubileumboek van freelance filmjournalist Robert Blokland (onder meer ANP) en begint de theatertour van René Mioch in Tuschinski. Oprichter Abraham Tu-

schinski begon het theater een eeuw geleden als ‘lustoord, een oase van luxe en genot toegankelijk voor iedereen’, aldus Pathé, die de bioscoop inmiddels 25 jaar in beheer heeft. Het gebouw in het centrum van de hoofdstad geldt als architectonisch hoogstandje, met zijn unieke combinatie van Amsterdamse School, jugendstil en art deco. De afgelopen jaren zijn alle zalen zoveel mogelijk teruggebracht in de originele stijl, waarbij onder meer de

wandschilderingen van Pieter den Besten, die tijdens een brand in de Tweede Wereldoorlog verloren gingen, zijn gereconstrueerd.

Eerder dit jaar werd Tuschinski nog uitgeroepen door het gezaghebbende Britse *Time Out Magazine* tot de allermooiste bioscoop ter wereld. Geregeld zijn er grote première, waarbij ook bekende internationale acteurs zoals Tom Cruise en Cameron Diaz over de rode loper liepen.

dat de Bond-franchise de eerste film ‘Dr. No.’ uit 1962 zou halen. “Het is grappig”, zegt Norman. “De enige persoon die ik in het begin ken die zei: ‘Dit wordt enorm’, was mijn advocaat. Niemand anders. Ik bedoel, ik realiseerde het me niet. Ik

zei altijd: ‘Oh, kom op. Dit is belachelijk.’” Nu, 25 films later, wil de componist niet dat er een einde komt aan geheimagent 007. Hij zegt dat zijn hoop voor zijn thema is dat het nog minstens 25 en mogelijk nog langer doorgaat. Waarschijnlijk wel’.

Mensen

R. Kelly schuldig bevonden aan mensenhandel

R&B-zanger R. Kelly is schuldig bevonden aan het lokken van vrouwen en meisjes om ze daarna seksueel te misbruiken en te laten misbruiken. De jury in de zaak zegt dat de zanger schuldig was aan misdadige praktijken. Hij hoort op 4 mei 2022 zijn straf.

De zanger zou aan het hoofd hebben gestaan van een groep die decennia lang vrouwen en meisjes misbruikte. Kelly zou een belangrijke spil zijn geweest en hij zou zijn beroemdheid hebben ingezet om de vrouwen en meisjes te beïnvloeden.

Uiteindelijk werden de slachtoffers met busjes naar meerdere plekken gereden om daar te worden misbruikt. De zanger moet ook in andere Amerikaanse staten behalve New York voorkomen.

Volgens een verslaggever van *The New York Times* zat Kelly onbewogen in de zaal toen het vonnis werd uitgesproken. Zijn gezicht was niet te zien door een mondkapje. De zanger zei eerder niet schuldig te zijn en hij noemde dit een poging van de slachtoffers om aandacht voor henzelf te genereren.

De rechtszaak duurde uiteindelijk ruim vijf weken. De uitspraak was kort en unaniem, alle twaalf juryleden waren het met elkaar eens. De aanklager bedankte de elf

Foto: Shutterstock

slachtoffers van R. Kelly die naar voren waren gekomen. “Niemand verdient het om het misbruik mee te maken dat zij hebben moeten ondergaan en de bedreigingen die ze kregen nadat ze naar buiten traden. We hopen dat ze na vandaag het wat meer kunnen afsluiten en dat ze rust kunnen vinden.”

Buiten de rechtbank waren voor- en tegenstanders van de zanger. Fans van R. Kelly schreeuwden dat hij onschuldig was. In andere zaken wordt R. Kelly ook verdacht van kindermisbruik en het vervalsen van een identiteitsbewijs om met een minderjarige te kunnen trouwen.

CBS: 1 op 5 jongeren slachtoffer van huiselijk geweld

Van de Nederlandse jongeren tussen de 16 en 24 jaar is 20 procent tussen maart 2019 en april 2020 slachtoffer geworden van huiselijk geweld. Dat meldt het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) op basis van een nieuwe analyse van een onderzoek van het statistiekbureau en het Wetenschappelijk Onderzoeks- en Documentatiecentrum (WODC) onder zo’n 2900 jongeren.

Bij 12 procent van de onderzochten was het huiselijk geweld structureel, oftewel maandelijks, wekelijks of (bijna) dagelijks. Volgens het CBS hebben evenveel jongeren te maken met fysiek huiselijk geweld, zoals slaan, schoppen en het dreigen met lichamelijke pijn. Wat volgens de statistici ook relatief vaak voorkomt onder jongeren is ‘dwingende controle’: een vorm van huiselijk geweld, waarbij één persoon de ander

Foto: Shutterstock

steeds domineert en contro- leert. Dat kan volgens het CBS variëren van iemand kleineren of vernederen tot het verbieden van omgang met familie en vrienden. 10 procent van de onderzochten heeft daar mee te maken gehad, blijkt uit het onderzoek.

Het statistiekbureau concludeert dat voor alle vormen van geweld in

Prinses Mako geeft titel op

De 29-jarige prinses Mako, de nicht van keizer Naruhito, geeft haar koninklijke titel op. Ze wijst ook een betaling van 1,35 miljoen dollar af. Ze wil namelijk trouwen met haar universiteitsliefje Kei Komuro die in mei afstudeerde aan de Fordham Law School in New York.

Prinses Mako en Komuro kondigden hun verlovings al in 2017 aan. Dit was toen haar grootvader, Akihito, keizer van Japan was. Het paar stelde het huwelijk echter uit te midden van berichten over een financieel geschil tussen Komuro’s moeder en haar voormalige verloofde. Het stel ontmoette elkaar in 2012 in een restaurant terwijl ze studeerde aan de International Christian University in Tokio. De Japanse regering gaat ermee akkoord dat Mako afziet van de betaling voor royals die afstand doen van hun status om met gewone mensen te trouwen, meldt *Reuters*. Volgens de publieke Japanse omroep *NHK*, zou de trouwdatum nu in oktober kunnen worden aangekondigd. Komuro keerde gisteren voor

Foto: nl.wikipedia.org

het eerst in ongeveer drie jaar terug naar Japan vanuit de VS, waar hij woont en werkt voor een advocatenkantoor. Zijn terugkeer is om zich voor te bereiden om eindelijk in het huwelijksbootje te stappen met prinses Mako, aldus Kyodo News. Het stel is van plan om in de VS te gaan wonen. Mako zal niet de eerste prinses zijn die aftreedt. In het jaar 2005 deed haar tante, prinses Sayako, ook al afstand van de troon. Ze was de eerste Japanse koninklijke vrouw die met een gewone burger trouwde.

Weduwe Apple-oprichter trekt miljarden uit voor klimaat

De weduwe van Apple-medeoprichter Steve Jobs, Laurene Powell Jobs, trekt miljarden dollars uit voor klimaatverandering. Daarbij wordt een bedrag van 3,5 miljard dollar geïnvesteerd in een stichting die achtergebleven gemeenschappen die geraakt worden door klimaatverandering gaat helpen.

De klimaatstichting heet Waverley Street Foundation. Het geld wordt uitgetrokken over een periode van tien jaar en gaat naar klimaatinitiatieven rond transport, woningen, voedselveiligheid en gezondheidszorg.

Powell Jobs heeft ook een organisatie die actief is op het gebied van bijvoorbeeld onderwijs, immigratie en sociale rechtvaardigheid, genaamd Emerson Collective. Haar vermogen wordt

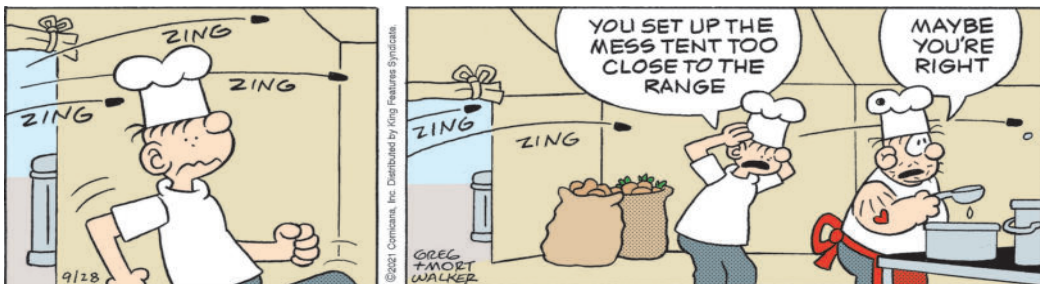

Foto: Shutterstock

geschat op meer dan 20 miljard dollar. Dat geld heeft zij geërfd na het overlijden van Steve Jobs in 2011.

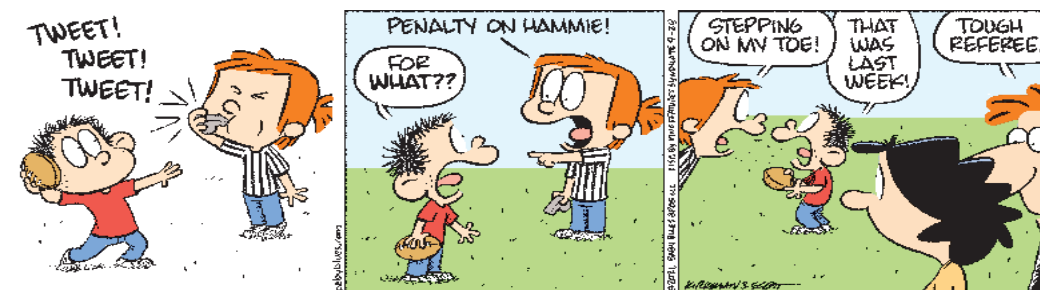
Beetle baily

By Mort Walker

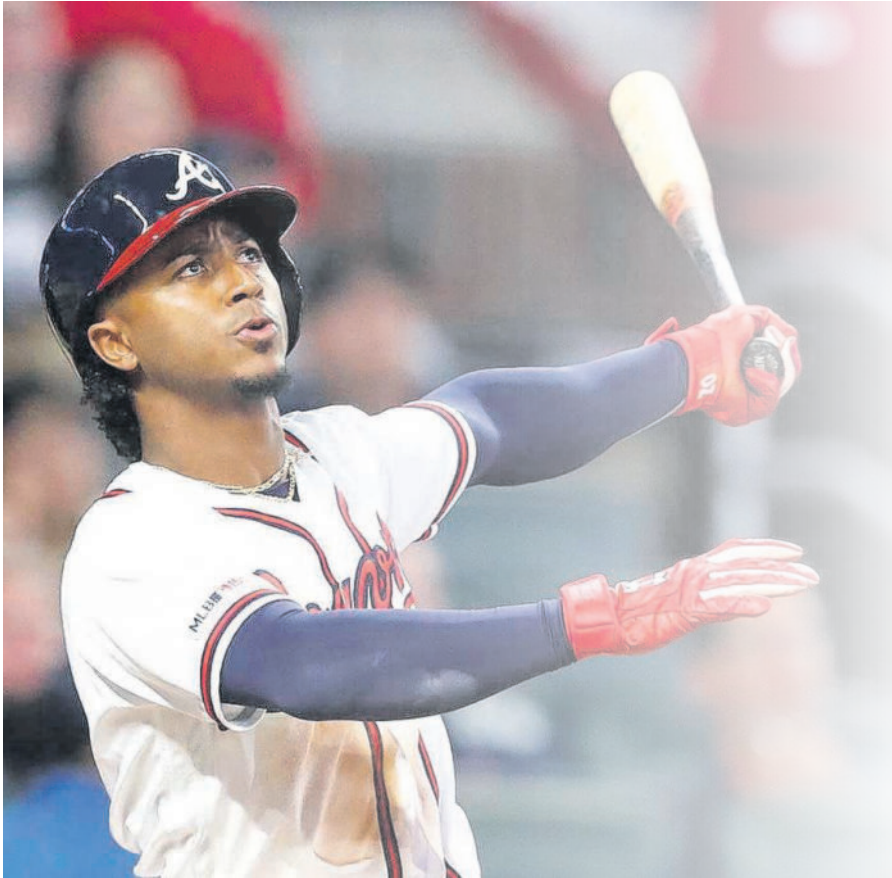
Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Sport

Mijlpaal voor Ozzie Albies

WILLEMSTAD — De Curaçaoënaar Ozhaino 'Ozzie' Albies, tweede honkman van de Atlanta Braves, sloeg vorige week woensdag twee vliegen in een klap. Albies wist als tweede honkman dertig homeruns en honderd RBIs in één seizoen te noteren. Ook gingen de Braves er met een 9-2 winst vandoor.

Albies opende de bal al met een *sac fly* in de eerste inning en in de vijfde inning haalde Albies nogmaals verwoestend uit.

Opnieuw nam Albies Freeman mee over de thuisplaat en mocht de Curaçaoënaar zijn honderdste RBI bijschrijven. Niet eerder in de lange geschiedenis van de franchise lukte het een tweedehonkman dertig homeruns en honderd RBIs in één seizoen te noteren.

Een bijzonder knappe prestatie van Ozzie Albies, die met de Braves ook nog eens met 9-2 won. Toch was er geen sprake van een serie gewonnen wedstrijden. Dit lag echter niet aan Albies, want hij was vorige week donderdag 3-for-4 met een RBI-double en een run. Met 7-for-17 in deze serie deed zijn slaggemiddelde goede zaken. Dit steeg naar .259. Door de 6-4 nederlaag zagen de Braves de Phillies wel tot op twee wedstrijden naderen.

Brunswijk niet eens met schorsing Concacaf

WILLEMSTAD — Vice-president tevens voorzitter en eigenaar van de voetbalclub Inter Moengo Tapu (IMT) Ronnie Brunswijk, is het niet eens over de schorsing van de Concacaf. Dit bevestigt IMT-ondervoorzitter Ronald Kwassie tegenover een lokaal dagblad.

De Concacaf heeft de clubs Inter Moengotapoe CD Olimpia uit Honduras verbannen uit het Concacaf toernooi. De maatregel is genomen na een ingesteld onderzoek inzake gebeurtenissen na de wedstrijd van de afgelopen week.

Brunswijk die samen met zijn zoon Damian in de voorhoede van IMT stond, is voor drie jaar geschorst. In deze periode, mogen hij en IMT

Foto: Konda Suriname

Vicepresident en eigenaar van voetbalclub Inter Moengo Tapu (IMT) Ronnie Brunswijk.

op geen enkele manier betrokken zijn bij wedstrijden die onder auspiciën van de Concacaf worden gespeeld.

Het onderzoek naar de incidenten bij het duel in Paramaribo loopt nog. Omdat Brunswijk het niet

eens is met schorsing, zal hij volgens Kwassie in beroep gaan tegen de sancties. Hetgeen Brunswijk deed, strooien met geld, is volgens de IMT-ondervoorzitter zijn manier om mensen te belonen. "Brunswijk heeft de spelers van CD Olimpia beloond, het was niet slecht bedoeld. Dit is ook meegedeeld aan de Concacaf door de club."

Volgens Kwassie heeft Concacaf geen begrip getoond en heeft het de club onterecht gestraft. Kwassie zegt dat Brunswijk de structuren van de club inmiddels heeft gevraagd naar mogelijkheden uit te kijken om in beroep te gaan tegen de opgelegde sancties. Naar verluidt, is beroep tegen de genomen beslissing van de Concacaf niet mogelijk dus een onbegonnen zaak.

Turnster Biles heeft spijt van deelname aan Spelen in Tokio

NEW YORK — Turnster Simone Biles heeft spijt van haar deelname aan de Olympische Spelen van Tokio. De viervoudig olympisch kampioene van Rio 2016 had beter niet kunnen meedoen, zegt de 24-jarige Amerikaanse in een interview in New York Magazine.

"Als je kijkt naar alles wat ik de afgelopen zeven jaar heb doorgemaakt, had ik nooit meer in het olympisch team moeten komen", aldus Biles, die in Tokio voor zes gouden medailles ging, maar in Tokyo vanwege mentale problemen de meeste wedstrijden

oversloeg. "Ik had al ruim voor Tokyo moeten stoppen, toen het in de media twee jaar lang over Larry Nassar ging. Het was te veel. Maar ik was niet van plan om me door hem iets te laten afpakken, waarvoor ik sinds mijn zesde heb gewerkt. Ik wilde

hem dat plezier niet van me af laten nemen. Dus ik zette door zolang mijn geest en lichaam dat toestonden." Biles onthulde begin 2018 dat ook zij is misbruikt door Nassar, de voormalig arts van het Amerikaanse turnteam die werd veroordeeld tot 175 jaar celstraf voor het misbruik van honderden turnsters. De negentienvoudig wereldkampioene nam een lange pauze, maar pakte in de aanloop naar de Spelen

van Tokio haar turncarrière weer op. Biles ging naar de Japanse hoofdstad met als doel om zes keer goud te pakken, maar ze trok zich al tijdens het eerste medailleonderdeel (de landenwedstrijd) terug.

Het Amerikaanse turnfenomeen bekende mentale problemen te hebben. Zo had ze last van zogenoemde 'twisties', een situatie waarbij een turnster tijdens een moeilijke sprong de coördinatie plotseling verliest. Biles, die als lid van de Amerikaanse ploeg wel zilver kreeg na de landenfinale, liet vrijwel al haar individuele finales schieten. Ze kwam alleen in actie op balk, waarop ze brons pakte.

"Na aankomst in Tokio werd ik steeds nerveuzer. We hadden heel goed getraind, maar ik voelde niet het zelfvertrouwen dat daarbij paste. Fysiek was ik er niet klaar voor. We probeerden van alles, maar mijn lichaam zei: Simone, rustig, ga zitten, dit gaan we niet doen. Ik had zo iets nog nooit meegemaakt", aldus Biles in *New York Magazine*. "Mensen vragen me nu: als je het over zou mogen doen, zou je dat dan doen? Maar nee, dat wil ik niet, want alles gebeurt met een reden. Ik heb veel over mezelf geleerd: moed, veerkracht, hoe ik 'nee' moet zeggen en voor mezelf op moet komen."

Martina ziet vooruitgang in professionele sport op Curaçao

Foto: Ednel Sumbro

Churandy Martina bij de onthulling van zijn goeie doel.

WILLEMSTAD — Voor de eerste keer hebben zo veel, maar liefst negen Curaçaose sporters deelgenomen aan de Olympische Spelen in Tokyo. "Je ziet de vooruitgang. Hoe meer rolmodellen, hoe vaker ze zien dat het behalen van topsport ook voor hen mogelijk is", aldus Churandy Martina over de ontwikkeling van de professionele sport op het eiland.

Martina is momenteel op het eiland met een aantal andere olympische sporters om geëerd te worden. De deelname aan de Spelen in Tokyo was voor Martina de laatste keer dat hij zal deelnemen aan de Olympische Spelen. Martina wist zich in het verleden maar liefst vijf keer te kwalificeren voor de Olympische Spelen.

Om de sportprestaties van Martina te eren, maakt het Curaçaose hotel- en golfresort Blue Bay bekend dat

zij een jaarlijks terugkerend golftoernooi gaan organiseren: het Churandy Martina Charity Invitational. De opbrengsten gaan naar een goed doel voor de sportontwikkeling van de jeugd.

Zevende op de wereldranglijst en zilverenmedaillewinnaar op de 4 keer 400 meter estafetteploeg Liemarvin Bonevacia zegt dat het harde werken en doorzettingsvermogen je een heel eind kan brengen.

"Het is niet makkelijk te behalen wat ik heb gedaan, maar het is wel haalbaar. Je moet hard werken, erin geloven en het kunnen dromen. Ook al lijkt het doel onrealistisch, je mentale kracht is heel sterk.

Dus als jij jezelf een doel stelt en je doet er alles aan om dat doel te bereiken, kun je heel ver komen." Bonevacia stond vorig jaar nog op nummer 37 van de wereldranglijst en maakte weinig kans op een olympische kwalificatie. Hij stond zelfs op het punt om met atletiek te stoppen. Al drie jaar ging het eigenlijk niet zo goed meer. Gelukkig nam Bonevacia de beslissing om toch door te zetten en alles op alles te zetten.

Jonathan Schoop slaat 21e homerun

WILLEMSTAD — De tweede honkman van de Detroit Tigers, Curaçaoënaar Jonathan Schoop sloeg gisteren 2-uit-4 met een homerun en twee extra punten maar verloor helaas met 8-7 tegen de Chicago White Sox.

Voor Schoop was dit zijn 21e homerun van het jaar. Het was een vreemd seizoen voor de 29-jarige veteraan. Hij begon het jaar moeizaam met een gemid-

deld puntenpercentage van .198/.230/.284 in april. Hij sloeg vervolgens tien homeruns en draagt een pitch-gemiddelde van 1.077 in juni. Schoop slaat relatief

goed in de tweede helft van het jaar.

De homerun van gisteren was de derde voor Schoop sinds 4 augustus. Ondanks zijn turbulente krachtschommelingen heeft hij een solide .278 slaggemiddelde verdeeld over het jaar, ruim boven zijn .261 slaggemiddelde.

LeBron James dacht aan overstap van NBA naar American football

LOS ANGELES — LeBron James behoort al jaren tot de grootste sterren in de Amerikaanse basketbalcompetitie NBA, maar de 36-jarige Amerikaan had ook zomaar nu als American footballer in de NFL kunnen spelen.

De vedette van Los Angeles Lakers bekende op ESPN dat hij in 2011, toen de NBA maanden stil lag vanwege een cao-conflict, dicht bij een 'switch' van basketballer naar American footballer was. James kreeg in die tijd naar eigen zeggen aanbiedingen uit de NFL van Dallas Cowboys en Seattle Seahawks.

"Mijn bloed ging er sneller door stromen", aldus de superster van de NBA. "Ik zag mezelf in mijn hoofd op zondagen al op het footballveld staan. Ik heb er ook zeker over nagedacht. Ik heb nog steeds de shirtjes die eigenaar Jerry Jones van Dallas Cowboys en coach Pete Carroll van Seattle Seahawks me toen stuurden."

Tien jaar geleden leidde een conflict in de NBA tussen club eigenaren en de spelersvakbond over een collectieve arbeidsovereen-

Lebron James

komst tot een zogeheten lock-out. Die duurde maar liefst 161 dagen. Het seizoen begon pas eind december, ruim twee maanden later dan normaal, en moest flink worden ingekort. James pakte dat sei-

zoen met Miami Heat zijn eerste titel in de NBA. De Amerikaan werd daarna nog drie keer kampioen, in 2013 (opnieuw met Miami Heat), 2016 (met Cleveland Cavaliers) en 2020 (met de Lakers).

Turnster Simone Biles tijdens haar deelname in Tokio.